

Izbaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletna 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, zatljino 80.—, Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 28. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračama. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 80-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. v Ljubljani 15.621.

Št. 102

Ljubljana, torek, dne 5. maja 1931

Leto II.

Konferenca zunanjih ministrov Male antante

Uradni komuniké o poteku posvetovanj bo izdan danes - Romunski list o stališču Male antante napram nemško-avstrijski carinski uniji - Popolna soglasnost glede potrebe skupnega nastopa v vseh vprašanjih

Princ Ghica, romunski zunanji minister, ki predseduje konferenci Male antante.

Težkoče republikanske Španije

Madrid, 4. maja. AA. Zaradi spora z Zamorro v katalonskem vprašanju je notranji minister Maura odstopil. Novinarjem je dejal, da je bil Zamorra proti separatističnim težnjam Kataloncev preveč popustljiv, kar ograža špansko republiko.

Pariz, 4. maja. AA. Iz Saragosse poročajo: Osebe, ki so bile aretirane, ker so našli pri njih bombe, pripadajo anarhistični federaciji. Samo v dveh od najdenih bomb se je nahajala eksplozivna snov.

Neuspešen zaključek pogajanj med Češkoslovaško in Madjarsko

Budimpešta, 4. maja. d. Kakor poročajo listi, so se češkoslovaško-madjarska pogajanja zadnje dni brezuspešno končala. Ker je češkoslovaška vlada odklonila madjarske protipredloge proti češkoslovaškim predlogom, so postala nadaljnja pogajanja brezpomembna. Češkoslovaški delegat dr. Friedmann se je zato vrnil v Prago. Pred svojim odhodom je izjavil, da bo češkoslovaška vlada kasneje naznanila čas, v katerem bi bila pripravljena zopet pričeti pogajanja.

Prekinitev nemško-romunskih pogajanj

Berlin, 4. maja. (d) Na splošno presenečenje so se odgodila nemško-romunska pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe, ki bi se bila morala jutri v Bukarešti pričeti. Romunska vlada je raslovlila na nemško vlado prošnjo, naj bi njeni odposlanci odpovali k pogajanjem nekaj dni kasneje. Del nemških delegatov je bil pa že na poti in jih je bilo treba nazaj poklicati. Nemška vlada je na to sporočila romunski vladi, da ne smatra za umestno, da bi se pogajanja v sedanjem trenutku pričela. Na nemški strani so namreč upali, da bo mogoče pogajanja do 15. maja, ko se sestane evropska komisija, dokončati. Prekinitev pogajanja vzbuja živahno pozornost.

Važne konference mednarodnih organizacij za delo

Zeneva, 4. maja. AA. Ves maj bo v Zenevi zasedanje mednarodnih organizacij za delo. Od vseh zasedanj bo eno najvažnejših zasedanje mednarodne konference za delo, ki bo trajalo od 28. maja do srede junija. Poleg teh konferenc bo otvorjeno tudi 53. zasedanje upravnega odbora mednarodnega urada za delo. 8. maja se začne v Londonu zasedanje odbora mednarodnega urada za delo za proučevanje nesrečnih slučajev. 18. maja se začne v Zenevi še konzultativne komisije intelektualnih delavcev, ki bo med drugim razpravljala tudi o vprašanju kolektivne pogodbe novinarjev in o vprašanju izbire in namestitve intelektualnih delavcev.

Volilna borba v Romuniji

Bukarešta, 4. maja. n. Včeraj se je pričela po vsej Romuniji volilna kampanja. Zelo veliko agitacijo je razvila nacionalno-kmečka stranka, ki je izdala svoja volilna gesla proti sedanjim vladim, ker je po njenem mnenju diktatorska. Manju je nastopil včeraj na več zborovanjih v Erdelju. Govoril je o sedanjem političnem položaju v Romuniji in pojasnil, kako je prišlo do tega, da je vseučilski profesor Hacieganu iz Clujja vstopil v Jorgovo vlado. Bil je v Bukarešti in je dr. Manjuja nenadoma brzojavno obvestil, da je vstopil v vlado in da mu je žal, da mora izstopiti iz nacionalno-kmečke stranke. Manju mu je odgovoril, da je njegov izstop brezpredmeten, ker so ga iz stranke že izključili. Stranka bo izključila iz svojih vrst tudi vsakega drugega člana, ki bi simpatiziral z vlado prof. dr. Jorje. Stranka se bo ostro borila proti politiki prof. Jorje, ki hoče uničiti parlamentarizem.

Bukarešta, 4. maja. AA. Rador poroča: Konferenca Male antante se je začela včeraj dopoldne s konferenco zunanjih ministrov Male antante. Seji sta prisostvovala poleg rumunskega zunanjega ministra češkoslovaški zunanji minister Beneš in jugoslovanski zunanji minister Marinković. Trije ministri zunanjih zadev so izmenjali nazore o vprašanjih, ki zanimajo Češkoslovaško, Romunijo in Jugoslavijo. Konferenca se bo končala v torek. Tedaj bo objavljen komuniké za tisk.

Bukarešta, 4. maja. d. Na današnji dopoldanski seji so se ministri v glavnem med seboj informirali. Dr. Beneš je podal izjavo o stališču Češkoslovaške do nemško-avstrijskega načrta carinske zveze. Popoldne sta govorila romunski zunanji minister Ghica in jugoslovanski zunanji minister dr. Marinković. Sinoči je imel francoski poslanik v Bukarešti razgovor z dr.

Benešem. Navadno dobro informirani »Correctul« objavlja o konferenci članek, v katerem pravi med drugim: Nov problem, o katerem morajo razpravljati države Male antante, je njih stališče do nemško-avstrijskega načrta carinske unije. Vse tri države bi morale zavzeti glede tega skupno stališče. Gospodarski interesi Jugoslavije in Romunije so si enaki, ker sta obe državi agrarni deželi. Obe sta na enak način oškodovani po razdiralnem tekmovanju Sovjetske Rusije in njenem dumpingu. Češkoslovaška pa je država, ki ima tako kmetijstvo kot industrijo. Zato se nemško-avstrijska carinska zveza kaže Češkoslovaški in drugačnega vidika kakor Jugoslaviji in Romuniji. Zadnji dve državi se imata malo bati velike industrijske organizacije Nemčije.

Bukarešta, 4. maja. n. V nedeljo dopoldne se je pričela konferenca zunanjih mi-

nistrov Male antante. Že na prvi seji so zunanji ministri Ghica, dr. Marinković in dr. Beneš obrazložili svoje mišljenje in stališče o raznih perečih vprašanjih evropske politike. Posebno pozornost so posvečali gospodarskim vprašanjem. Konferenci je v odsotnosti rumunskega ministrskega predsednika Jorge predsedoval romunski zunanji minister. Vsi ministri so naglašali potrebo, da nastopijo države Male antante skupno v vseh vprašanjih. Konferenca je nadaljevala svoje delo popoldne. Opoldne je bil skupen obed, ki ga je priredilo zunanjim ministrom na čast jugoslovansko poslaništvo v Bukarešti. Tretji sestanek zunanjih ministrov Male antante se je pričel davi ob 10. uri. Sinoči ob 22. je romunski zunanji minister princ Ghica priredil svojim kolegoma iz Jugoslavije in Češkoslovaške na čast svečan banket v hotelu Palace.

Nova izzivanja od onstran meje

Zborovanje italijanskih Dalmatincev v Trstu - Iredentistični izpadi proti Jugoslaviji - Odgovorni fašistovski poglavarji in državniki se solidarizirajo z izzivalci

Trst, 4. maja. n. Včeraj je imelo tu dalmatinsko društvo svoje zborovanje. Udeležili so se ga poleg tržaških tudi puljski in drugi Dalmatinci in en delegat s Krka. Društveni tajnik Verbano je obširno poročal o delovanju društva v preteklem letu. Društvo je razvijalo živahno propagando za Dalmacijo, izdalo dalmatinski koledar, protestiralo zaradi okrožnice nadškofa dr. Bauerja, sodelovalo pri vseh nacionalnih manifestacijah, v rezidenci D' Anunzija Vittorialu je postavilo »dalmatinski stolp«, ki naj priča o italijanskem značaju Dalmacije in pobija pomen »barbarskemu in skazenemu« spomeniku Grgura

Ninskega, ki so ga postavili v peristilu »našega« Splita. Društvo je v preteklem letu prejelo mnogo pisem in telegramov, v katerih so se najvišji fašistovski hijerarhi in državniki, med njimi tudi tajnik fašistovske stranke Giuriati, solidarizirali z njegovim delovanjem.

Verbano je svoj referat zaključil s temile besedami: »Dalmatinskim bratom naše želje! Izmučeni Dalmaciji in našim bratom robovom pa vest, da dan za dnem čakamo trenutek osvoboditve. Naglašam, da bo krila dalmatinsko zastavo s tremi leopardnimi glavami črna koprena vse dotlej, dokler ne bodo vsi naši ljudje in vsi naši

otoki osvobojeni. Zalost, ki je v nas že nekaj let, mora imeti viden izraz. Črno kopreno bomo ped za pedjo odstranjevali z zastave, kakor bomo stopnjo za stopnjo osvajali našo zemljo. Z vseh rimskih in beneških stolpov, od Raba do Perasta, naj zavihra trobojnica s savojskim grbom, simbolom domovine. Zivela italijanska Dalmacija!»

Za tem so izvolili novo upravo in poslali pozdravne telegrame kralju, Mussoliniju, D' Anunziju, Giuriatiju, predsedniku senata Federzoniju, senatorju Cipicu, poslancu Dudanu in društvu italijanskih vojnih dobrovoljcev.

Jugoslovansko-poljsko prijateljstvo

Poljsko-jugoslovanski kongres pomeni velik napredek v zblizanju med obema narodoma

Varšava, 4. maja. AA. Jugoslovanski delegati na poljsko-jugoslovanskem kongresu, ki se nahajajo v Krakovu, so si ogledali včeraj mesto in se udeležili proslave poljskega narodnega praznika. Delegati so položili včeraj venec na grob slavnega poljskega pisatelja Sienkiewicza. Na krakovski univerzi je bila svečana seja, kjer je v svojem govoru predsednik kongresa Kneblewski naglasil, da predstavlja jugoslovansko-poljski kongres velik napredek v zblizanju med obema narodoma. Govorili

so še rektor univerze, podpredsednik trgovske zbornice Kwiatkowski, Zawilinski, ki je govoril srbohrvaški, profesor krakovske univerze Mole, ki je govoril poljsko in srbohrvaško ter naglasil, da je našel na Poljskem svojo drugo domovino. Končno so govorili še zastopniki poljsko-jugoslovanske lige iz Poznania in Varšave ter predstavnik iz Vilne. Trgovska zbornica je priredila na čast delegatom svečan banket.

Proces proti članom teroristične organizacije

Novi dokazi soudeležbe madjarskih uradnih mest

Beograd, 4. maja. I. Šesti dan procesa proti teroristom se je pričel z zaslišanjem Antona Ermana, ki je obtožen, da je v juniju preteklega leta v Pečuju prejel od Mije Seletkovića okrog 5 kg razstreliva, lunte in revolver sistema »Browning« in vse odnesel preko meje v našo državo z nalogo, da na jugoslovanskem ozemlju ruši objekte. Na vprašanje predsednika sodnega sveta, če je kriv, je odgovoril: »Sem, a ne toliko, kolikor sem obtožen.« Sodnik Arnerić ga je vprašal, če je bil na Madjarskem. »Bil sem,« je dejal. »Nekoč sem pripovedoval Tilmanu, da bom izgubil delo, pa me je povabil, naj grem z njim na Madjarsko. Nato je na predsedniškovo vprašanje pripovedoval o svojem potu preko meje. Bil je v Bistrincih in od tam sta s Tilmanom odšla v neko hišo v Beremdu, od tam pa v neko gostilno in nato na orožniško postajo, kjer ju je sprejel neki madjarski častnik. Opisal je tega častnika. Madjari od njiju niso zahtevali obmejne izkaznice niti potnega lista. Neki madjarski orožnik ju je vprašal, kdo sta. Odgovorila sta mu, da sta prišla iz Jugoslavije. Brez nadaljnjih poizvedb so jima nato dali

prenočišče. Predsednik Arnerić je nato prečital njegove prejšnje izpovedi, v katerih je priznal mnogo okoliščin, ki jih je danes tajil. Tako je v svojih prejšnjih izjavah priznal, da se je v Bukarešti vadil v rabi orožja. Danes je dejal, da to ni res. Predsednik Arnerić je nato prečital še zapiske o konfrontaciji med njim in Tilmanom, za tem pa je razpravo prekinil in jo odgodil do jutri, ko bosta poleg že zaslišanih morala pred sodnike še Gros in Budrovac.

Prekoceansko polet veleletala »Do X«

Pariz, 4. maja. AA. Iz Saint Louisa poročajo, da je pristalo tamkaj veleletalo »Do X«. Ko je obnovilo svoje zaloge goriva, je nadaljevalo polet v Bolamo v portugalski Gvineji, odkoder bo letelo preko Atlantskega oceana v Juž. Ameriko.

Bomba v stanovanju japonskega ministra

Tokio, 4. maja. AA. V stanovanje finančnega ministra Iuaja so vrgli neznanca bomba, ki je napravila nekaj materialne škode.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 4. maja. AA. Danes od 9. do 10. se je vršila pod predsedništvom predsednika ministrskega sveta generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o tekočih zadevah.

Proces proti morilcem Tonija Schlegla

Zagreb, 4. maja. k. Danes ob 8. uri se je pričel pred zagrebškim sodnim stolom proces po zakonu o zaščiti države proti osebam, ki so obtožene umora Tonija Schlegla. Sodnemu stolu je predsedoval sodnik Bubanj. Ko je senat zavzel svoje mesto, je 23 obtožencev zasedlo 3 obtožne klopi. Sodni stol je zaslišal vsakega posebej glede njihovih osebnih podatkov. To zaslišanje je poteklo naglo in brez prekinitve. Nato je državni tožilec dr. Ružič pričel čitati obtožnico. To obtožnico objavljajo jutrišnje »Novosti« na 15 straneh z drobnim tiskom. Čitanje obtožnice je zavzelo vso dopoldansko in popoldansko razpravo, ki je trajala do 18:30. Jutri ob 8. uri se bo proces nadaljeval. Pričeli bodo zasliševati posamezne obtožence.

Romunski kralj v Temešvaru

Temešvar, 4. maja. n. Drugi uradni poset kralja Karola v romunskih mestih je veljal Temešvaru. Prej je kralj posetil le še Cluj o priliki 50-letnice tamkajšnjega vseučilišča.

Kralj je prisel v Temešvar v soboto. Priredil so mu velike svečanosti in manifestacije. Sprejel je še istega dne mnogo deputacij iz Romunskega Banata. V nedeljo je prisostvoval posvetitvi temeljnega kamna romunske katedrale, popoldne pa se je udeležil velikih konjskih dirk. Zvečer se je spet vrnil v prestolnico.

Dijaški nemiri v Berlinu

Berlin, 4. maja. AA. Na berlinski univerzi je prišlo do ostrih spopadov med nacionalističnimi in komunističnimi dijaki, ki so obesili na poslopju univerze rdečo zastavo. Rektor univerze je moral intervenirati, da jih je pomiril.

Dobitki pri državni loteriji

Beograd, 4. maja. I. Pri današnjem žrebanju V. razreda 21. kola državne razredne loterije so dobile naslednje srečke: dobitek 40.000 Din št. 26.261, dobitek 30.000 Din št. 97.897, dobitek 10.000 Din pa št. 338, 84.683, 17.252, 25.991 in 72.651.

Krivda Madjarske

V posesti velikanskih veleposestev, katera jim mora madjarski kmet obdelovati za najnižjo plačo, so imeli madjarski plemiči vedno dovolj sredstev, da so nastopali v velikem svetu kot prvi med velikaši. Da ta svoj sloves, ki pa je šel na račun madjarskega delavca in kmeta, še bolj utrdi, so nastopali s sijajem, da so celo od luksuza razvajeni ljudje strmeli nad bogastvom in razsipnostjo madjarskih velikašev. Dostikrat je sicer ta razsipnost spravila marsikatero madjarskega velikaša ob vse premoženje, kakor se je n. pr. zgodilo to prekmurskemu grofu Szaparryju, ali sloves, da so madjarski plemiči neprekosljivi velikaši, je ostal in ta je pomenil tudi realno koristi. Tako je ta sloves pripomogel marsikateremu madjarskemu plemiču, da je z bogato ženitvijo napolnil zopet svoje prazne blagajne, predvsem pa je dal ta sloves tudi velik političen vpliv, ki so ga znali madjarski grofi izkoristiti zlasti dobro.

In v izkoriščanju teh zvez obstoji še danes velik del vse Madjarske zunanje politike. Ni bilo pred vojno v kulturni Evropi države, ki bi tako zelo tlačila svoje nemadžarske državljane, kakor Madjarska. In še danes se ni nehala to preganjanje in Slovaki na Madjarskem, ki jih je nekaj stotisoč, še danes ne morejo uprizoriti niti najbolj nedolžne gledališke igre v slovaškem jeziku. Nič bolje se ne godi niti nemški manjšini na Madjarskem, ki je brez vseh pravic, pa čeprav zvesto podpira vladno večino madjarske vlade. Vse to pa ne moti madjarske grofe in plemiče, ki edini danes vladajo na Madjarskem, da kriče v svet o silnem preganjanju, ki da ga trpe njih manjšine v tujini! Računajo pač z neoporečnostjo velikega sveta in na svoje dobre zveze z velikimi gospodi v evropskih prestolnicah in da bodo mogli tem naslikati situacijo na svoj način.

Njih računi niso niti tako napačni, kakor je pokazala falzifikatorska afera in pozneje tudi znana gothardska afera s tihotapljenjem orožja. Pred očmi poštenega sveta in zlasti pred očmi vse evropske demokracije so se takrat madjarski politiki do golega kompromitirali, toda veliki svet, ki se ponša s svojimi laksnimi pojmi o morali, jim je spregledal i potvarjanje denarja in tihotapstvo z orožjem ter še naprej dovolil, da so ga madjarski plemenitaši izkoriščali s svojimi »dobrimi zvezami«.

Ta pardon velikega sveta je madjarske mogotece ojunčilo, da so si pričeli dovoljevati še večje nesramnosti in hinavščine. S široko gesto so nastopali pred svetom v ulogi velikih mučnikov in dan na dan so pripovedovali, kako silna krivica se jim godi vsled mirovnih pogodb in kako da te ogrožajo mir v srednji Evropi, sami pa so istočasno pošiljali v našo državo atentatorje in teroriste, da zanetijo na Balkanu vojni požar. Pod vodstvom madjarskih obmejnih čet so prihajali v našo državo tuji plačanci, da z madjarskim ekrazitom in madjarskimi bombami povzročijo nemire v sosedni državi. Vse to je bilo na procesih proti teroristom te dni sodno ugotovljeno, kljub temu pa si upa skoraj istočasno govoriti madjarski ministrski predsednik, da mora Madjarska vsled napetega položaja gledati, da je njen smodnik suh. Da, v resnici potrebuje Madjarska suh smodnik, toda ne za utrditev miru, temveč za bombe in atentate ter za ogrožanje miru, za kar najema plačance s pomočjo emigrantskih veleizdajalcev.

Beograjski proces je do golega razkril krivdo Madjarske pri bombnih atentatih v Jugoslaviji in te krivde ne more utajiti več nihče. Ta krivda pa ne pada samo na Madjarsko in njene sedanje vladarje, temveč tudi na one evropske kroge, ki so doslej redno dajali madjarskim kverulantom poltuho. Ker so ti veliki gospodje dopustili, da se je proces proti falzifikatorjem končal s farso, ker so ti krogi privolili, da je bila tudi tihotapska afera končana tako, da ni bil nihče kaznovan, samo zato je tudi bilo mogoče, da so si upali madjarski irendentisti pričeti z organiziranjem terorističnih tolp v drugih državah. Če vse to trpe razni veliki gospodje po evropskih letoviščah in velemestih, pa tega ne bo trpelo evropsko delovno ljudstvo, ki je že do grla sito imperijalistične in avanturistične politike madjarskih grofov. In madjarsko ljudstvo je te politike še najbolj sito, kakor bi takoj pokazale že prve volitve, če bi bile te tajne in če ne bi odločevala o njih rezultatu madjarska policija.

Še manj pa more trpeti podpiranja teroristov s strani Madjarske Jugoslavija, ki zvesto izpolnjuje vse svoje mednarodne ob-

Angleški trgovinski minister o gospodarski krizi

»Rešitev je v glavnem odvisna od svetovnega sodelovanja in od uvedbe zlate podlage v valutah«

London, 4. maja. AA. Trgovinski minister William Graham je v svojem govoru v Leithu priznal, da ni veliko upanja na znižanje svetovnih carin. Vendar je potrebno, je nadaljeval minister, da se v bodoče regulirajo cene in produkcija glavnih živil. Sedanji padec živinskih cen je v veliki meri zakrivila neracionalna produkcija, ker se ni znalo, s kako velikimi zalogami razpolagajo producenti. Padec cen je imel za posledico veliko brezposelnost tako v protekcionističnih državah ka-

kor v državah s svobodno trgovino. Vse to je dezorganiziralo javne finance, kar je pa zakasnilo izvedbo važnih socialnih in industrijskih reform.

Rešitev teh vprašanj je v veliki meri odvisna od svetovnega sodelovanja in od uvedbe zlate podlage v kreditnih in valutnih sistemih.

Najvišje avtoritete priznavajo, da je koncentracija kapitala v Franciji in v Združenih državah povzročila tem in drugim državam velike težkoče.

Šesti kongres mednarodne trgovinske zbornice

Kongres je otvoril včeraj predsednik Združenih držav Hoover

Washington, 4. maja. n. Danes se je pričel 6. kongres mednarodne trgovinske zbornice. Na kongresu sodelujejo zastopniki 47 narodov. Kongres je otvoril sam predsednik USA Hoover. Med ameriškimi delegati je tudi Owen Young. Pred otvoritvijo kongresa je imel predsedniški svet konferenco in je sklenil predlagati za novega predsednika zbornice nemškega delegata in veleindustrijalca Franca pl. Mendelsoona, čeprav so se nekateri zavzemali za ameriške-

ga delegata Bornesa. Ameriški kandidat Bornes je v razgovoru z novinarji naglasil, da je naloga kongresa mobilizirati sile vsega sveta, da se odstranijo zapreke, ki stoje na potu ozdravljenju svetovnega gospodarstva. Značilno je, da je poluradni list »Washington Post« zavzel neprijateljsko stališče napram kongresu. List pravi, da si dolžniki z vsega sveta ne smejo domišljati, da se bo Amerika le za ped umaknila od svojih zahtev.

Afera belgijskega profesorja v Italiji

Procesu proti prof. Moulinu bosta prisostvovala dva belgijska izvedenca — Bessanesijev dementi

Bruselj, 4. maja. n. »Le Peuple« je objavil dolgo poročilo, da je italijanska vlada dala belgijskemu poslaniku v Rimu popolno garancijo za pravičen potek procesa proti profesorju Moulinu pred fašistovskim sodiščem za zaščito države in javne varnosti. Italija je napravila to izjemo, da posvedoči svoje prijateljstvo napram Belgiji. K procesu bosta, kakor je garantirano belgijskemu poslaniku, pripuščena dva izvedenca belgijske vlade.

Isti list je objavil tudi izjavo italijanskega emigranta Ivana Bassanesija o njegovih odnosih z Moulinovo afero. Bassanesij je dementiral trditve italijanskega državnega

podtajnika za notranje zadeve Arpinatija v rimskem parlamentu, češ da so pri nekem Paravelliju, ki je baje vzdrževal zveze z belgijskim profesorjem Moulinom, našli Bassanesijevo pismo z zahtevo po podatkih o italijanskih letalcih, o organizaciji fašistovske milice in policije. Bassanesij je odločno zatrdil, da ni nikoli dal Paravelliju kakšnih naročil in navodil. Paravelliju sploh nikoli ni poznal. Zaradi tega so Arpinatijeve izjave neosnovane. Arpinati naj jih dokaže s tem, da objavi fotografsko reprodukcijo pisma, če hoče, da mu bo kdo verjel.

Za rešitev angleškega polarnega raziskovalca na Grenlandiji

London, 4. maja. AA. Za usodo mladega angleškega polarnega raziskovalca vlada po vsem svetu veliko zanimanje. Courtauld je ostal preko zime na Lednem rtu na Groenlandskem, da prouči tamošnje vremenske prilike. Kapetan Ahrenberg je letel na Groenlandsko, ni pa mogel dalje, ker so ga ovirali silni ledeni vetrovi. Sedaj se je doznalo, da manjkajo tudi trije drugi člani ekspedicije. S topničarke »Odin« so brzojavili, da so vodja Watkins in drugi člani ekspedicije odšli pred 11 dnevi proti Lednemu rtu. Od takrat se ne ve o njihovi usodi nihesar. Ker nimajo s seboj veliko živil, so v hudi nevarnosti. Pozneje je še prišla vest, da se je letalo ekspedicije pokvarilo. Meseca decembra je ostal Courtauld na Groenlandski visoki planoti približno 3.000 m visoko in 150 mlj od taborišča v Angnassaliku.

Njegovi tovariši so se morali boriti pri povratku v izhodišče z velikimi težkočami in so ga dosegli popolnoma izčrpani. Večkrat so zašli v silen snežni metel in so morali prekoračiti velike ledene razpoke.

Angleška vlada je sklenila, da bo pomagala pri rešitvi ekspedicije. Na prošnjo danske vlade je organizirala drugo rešilno ekspedicijo, ki odputuje iz Hulla te dni.

Krvavi nemiri v Egiptu

Kairo, 4. maja. AA. Včeraj popoldne je prišlo v Denisuefu do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. Policija je streljala, ubila 8 in ranila 46 oseb. Ranjenih je bilo tudi sedem stražnikov. Notranji minister poroča, da je bilo ubitih samo 6 oseb, a 3 so bile ranjene. Nemiri so nastali pri prihodu Nahasa paše, ki je prispel v spremstvu 6 članov izvršilnega odbora valdiistične stranke.

Kairo, 4. maja. AA. Ker postaja položaj čedalje bolj resen, je pričakovati v najkrajšem dogodki v Beniffuelu, kjer so pri zadnjih nemilih intervencije Anglije. Povod temu so dali rih ubili 4 osebe, 40 pa ranili. Policija je aretirala v Gizehu Nahaso-pašo in njegove tovariše. Po daljšem zaslišanju je izpustila. V Kairu so proglasili obsedno stanje. Policija je v stalni pripravljenosti v celem Egiptu. Parlamentarne volitve bodo najbrž odgojene.

Smrt tretjega najbogatejšega Amerikanca

Newyork, 4. maja. AA. V 92. letu starosti je umrl Eervige Baker, tretji najbogatejši človek v Ameriki. Njegovo zapuščino cenijo na 100 milijonov funtov sterlingov (približno 28 milijard dinarjev). Vzlic visoki starosti je bil pokojnik predsednik 47 družb in je igral v ameriškem gospodarskem življenju veljavno vlogo. Novinarji so ga imenovali »slinga iz Wallstreeta«.

veznosti in ki ima zato pravico zahtevati od drugih sosed isto. Krivda madjarskih oficijelnih krogov pri organiziranju atentatov na našem ozemlju je dokazana, izstati ne morejo in ne smejo tudi posledice tega dokaza.

Nj. Vel. kraljica Marija v Splitu

Split, 4. maja. AA. Nj. Vel. kraljica Marija se je včeraj v spremstvu svojih visokih gostov odpravila z avtomobilom na izlet po Splitu in splitski okolici. Ob pol 3. popoldne se je odpravila na Marjan, odtod pa se je ob 17. vrnila v gradič.

Danes se je Nj. Vel. kraljica odpravila v Ljubo, popoldne pa je odšla v spremstvu kneginje Olge in princese Marine v Solin, kjer so si visoki gostje ogledali tamošnje starine.

Francoska eskadra obišče Split

Split, 4. maja. AA. Sredi junija bo obiskala Split francoska eskadra. Zadržala se bo nekaj dni v splitski luki. Francoska eskadra bo obstojala iz treh križark.

Masaryk odlikoval letalca Sondermajerja

Praga, 4. maja. AA. ČTK poroča: Na mednarodnih letalskih tekmah v Plznu je bila podeljena nagrada predsednika Masaryka jugoslovenskemu letalcu Tadiju Sondermajerju, nagrado češkoslovaškega ministra za notranje posle pa je prejel Jugoslovan Andra Mitrovič.

Premestitev italijanskega konzula iz Ljubljane

Beograd, 4. maja. AA. Italijansko poslanstvo demantira informacije inozemskih listov, da je bil italijanski konzul premeščen iz Ljubljane zato, ker je podelil vizum ljubljanskemu nadškofu dr. Jegliču, ki so mu italijanske oblasti prepovedale potovanje v Italijo.

Kongres finančnih uradnikov

Zagreb, 4. maja. k. V sabornici se je danes pričel drugi kongres finančnih uradnikov iz vse države. Na njem sodeluje okrog 200 delegatov. Otvoril ga je predsednik njihove strokovne organizacije Ilič, svetnik finančnega ministrstva. Pred prebodom na dnevni red je kongres poslal kralju, ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru vdanostne brzojavke. Predsednik Ilič je nato pozdravil direktorja zagrebske finančne direkcije dr. Kasuna. Kongres je sprejel tajniško in blagajniško poročilo ter soglasno spremenil društvena pravila. Pri volitvah nove uprave je bil svetnik Ilič soglasno izvoljen za predsednika. V Novinarskem domu so imeli nočjo svečano večerjo, jutri pa priredijo krajši izlet v zagrebsko okolico.

Ljapčev zopet na krmilu v Bolgariji

Sofija, 4. maja. d. Vladna kriza, ki že 14 dni traja, je bila rešena na ta način, da je Ljapčev vrnil svojo misijo in da ostane njegova stara vlada v nespremenjeni sestavi še naprej v funkciji. Volitve za sobranje so določene na dan 21. junija t. l.

Velika nesreča na Bodenskem jezeru

Lindau, 4. maja. AA. Na Bodenskem jezeru se je v viharju prevrnila jadnica tukajšnjega sportnega kluba. Utonilo je 10 ljudi. Rešil se je samo eden.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 4. maja. V severnih Alpah na Štajerskem in vzhodnem Koroškem jasno in gorko, jugovzhodni vetrovi, nagnjenje k nevihtam.

Šah

Predolimpijski turnir v Pragi

(Od našega posebnega dopisnika.)

7. kolo

se je igralo v četrtlek 30. aprila. Tu sta se srečala Stoltz in Opočensky. Slednji je dosegel sicer boljše pozicije, dal pa je potem remis. Isto tako je končala remis-partija Rejfiš-Flohr. Rejfiš je bil celo partijo v premoči. Pirc je s težavo dobil proti Kubanku, ki je igral partijo jako dobro, končno pa vendar podlegel. Gilg je proti dr. Skulički pokvaril boljše pozicijo in remiziral. Makarczyk je porazil depimiranega Gombosa, inž. Berger Sudija. Ker je Rejfiš remiziral tudi svoje višee partije s Stoltzom in Pircem, se je pomajnska razlika med Stoltzom in slednjim Pircem za 1/2 točke. Pri Stoltzu se opaža popuščanje moči.

Prvi poraz Stoltza

V 8. kolu je Sudi v senzacionalni partiji porazil Stoltza. Sudi je igral damski gambit in je celo partijo odlično izvedel. Opočensky je porazil dr. Skaličko in dohitel Pirca, ki je s težavo remiziral z Gilgom. Slednji je jako dobro vodil kot beli sicilijansko partijo. Flohr je porazil Kubanka. Pri tem je dosegel svojevrsten rekord. Prišel je namreč k partiji šele 15 minut pred časovno kontrolo in moral v tem času napraviti vse poteze. Rejfiš je porazil Gombosa, partija Sudi-Skalička je bila prekinjena.

9. kolo

se je igralo 1. maja zvečer. Najvažnejša je bila partija Pirc-Opočensky. Pirc je po kratki igri zmagal.

Tudi Rejfiš, ki je bil poleg Opočenskega edini neporažen, je izgubil, in sicer proti Makarczyku, ki je danes znatno bolje igral kakor doslej.

Flohr je s premočjo dobil važno partijo proti Gilgom. Stoltz je prekinil inž. Bergerjem v slabši poziciji, Kubanek in Gombos bosta najbrže remizirala, istotako Sudi in Skalička.

V 10. kolu je Pirc po velikih zapletljajih porazil Sudija in s tem sam prevzel vodstvo. Stoltz je namreč zopet prekinil v slabši poziciji z dr. Skaličko. Flohr ima še dobre izgleda na zmago, če dobi prekinjeno partijo z Opočenskim. Gilg je utrpel proti Gombosu, ki ni imel še nobene točke, težak poraz, Rejfiš pa je porazil inž. Bergerja. Makarczyk je premagal Kubanka.

Stanje: Pirc 7 1/2, Stoltz 6 (2), Flohr 6 (1). Prva tri mesta so tem trem že zasigurana tudi brez zadnjega kola.

Nemški industriji v Beogradu

Beograd, 4. maja. I. Davi je prispela ob 8:30 z zagrebskim brzovlakom v Beograd skupina nemških industrijev. Na postaji so jih sprejeli zastopniki beograjskega gospodarstva. Gostje so se nastanili v hotelu »Palace«. Ob 10:30 so se v industrijski zbornici sestali z zastopniki beograjskega gospodarstva in se z njimi približe spoznali. Popoldne jih je sprejel načelnik ministrstva za trgovino in industrijo g. Pilja, ki se je z njimi daljša razgovarjal. Ob 15. uri so se Nemci odpravili po mestu in posetili več gospodarskih ustanov in podjetij. Nemško poslanstvo v Beogradu priredi nemškimi industrijem na čast nočjo v svojih prostorih sprejem. Jutri popoldne se bodo nemški industrije poklonili neznanemu junaku. Dne 7. t. m. odpotuje v Sarajevo.

Nemška umetniška razstava v Zagrebu

Zagreb, 4. maja. k. Umetniška izložba nemške umetnosti, ki so jo otvorili včeraj popoldne, je izzvala največji interes, tako da je poset odličan. V zvezi s to reprezentativno izložbo bodo priredili tudi nekaj predavanj, da prispevajo k kulturnemu zbliznanju med našo in nemško državo.

Zagrebski velesejem

Zagreb, 4. maja. k. Danes je poteklo 10 dni od otvoritve Zagrebskega zbora. Zbor je posetilo doslej okrog 110.000 ljudi. Jutri bodo pričeli z aranžiranjem prve letalske izložbe, ki jo bodo otvorili 14. maja. Letala, ki bodo pristala na letališču, bodo demontirali in prepežali na sejmišče. Računajo, da bodo razstavili 40 letal vseh mogočih tipov.

Portugalski revolucionarji kapitulirali

Lizbona, 4. maja. AA. Po uradnih poročilih napreduje likvidacija revolucije na Madeiri zelo naglo. Več vojniš ladij je blizu Funchala izkrcalo vojaštvo, ki je zasedlo vse strateške točke. Uporniki so kapitulirali brez od. or. Njihov vodja general Diaz in njegov glavni stan sta se udala brezpogojno. Nekateri vstaši so se začasno zatekli na angleške križarke. Uporniki so imeli tri mrtve in pet ranjenih. Vladne čete pa so imele dva ranjena. Mir in red sta popolnoma vzpostavljena. Oblasti so odredile vse potrebno, da preprečijo ponoven izbruh revolucije, ker so se razširile vesti, da je nekaj vstašev zbežalo v gore, kjer prebivalcem razdeljujejo orožje in bombe. Prebivalstvo je zadovoljno, da je revolucija končala, ker niso simpatizirali z uporniki, ki so zasegli njihova živila. Upajo, da bo tujski promet v kratkem zopet oživel.

Izgredi v Bruslju

Bruselj, 4. maja. AA. Včeraj se je končal aktivistični kongres v Wemmelu s spopadi z orožništvom. Udeleženci kongresa so, namesto da bi se razšli, odpotovali z avtomobil v Bruselj, kjer so se spopadli z nacionalističnimi dijaki. Ranjenih je bilo na obeh straneh veliko oseb. Končno je policija ločila obe skupini in aretirala 20 oseb.

Kongres slov. sadjarjev in vrtnarjev v Mariboru

Maribor, 4. maja.

Od sobote do danes se je mudilo v Mariboru mnogo slovenskih sadjarjev in vrtnarjev, velenjenih v Sadjarskem in vrtnarskem društvu za Slovenijo. Prvi so zborovali v soboto člani drevesniškega odseka. Razpravljali so o vseh vprašanih drevesničarstva in napravili več važnih sklepov.

V nedeljo popoldne je bil v veliki kazinski dvorani letošnji občni zbor sadjarskega in vrtnarskega društva, katerega se je udeležilo okrog 300 delegatov iz raznih naših krajev. Iz poedinih poročil posnemamo, da je v Sloveniji 177 podružnic, v katerih je organiziranih okrog 19.000 članov, dočim jih je bilo ob nastanku društva l. 1921. le 1000. V teh 10 letih se je sadjarstvo pri nas tako dvignilo, da je postalo izredno važna gospodarska panoga, ki donša leto za leto večji dobiček.

Po opravljenih formalnostih občnega zbora so zborovalci sprejeli razne sklepe za svoje nadaljnje delo. Tako se je med drugim sklenilo, da bo list »Sadjar in vrtnar« še nadalje izhajal samostojno in se ne bo združil s »Kmetovalcem«. Prosvetnemu ministru bodo predložili predlog, naj namesti na učiteljskih kmetijske strokovnjake kot strokovne učitelje, da bi se tako vzgojili učitelji osnovnih šol tudi v gospodarske vzgojitelje in svetovalece. Bansko upravo bodo naprosili, da bo prepovedala prodajanje sadnega drevja na sejnih. Po občnem zboru so si delegati ogledali tukajšnje vinarsko in sadjarsko šolo.

Danes popoldne pa je bil v veliki kazinski dvorani kongres slovenskih sadjarjev, ki se ga je udeležilo preko 100 ljudi. Kongres je otvoril in vodil predsednik g. ravnatelj Humek, bansko upravo pa je zastopal kmetijski svetnik g. Zidanšek. Ravnatelj g. Priol in Rudl sta poročala o sadni trgovini, inž. Skubic pa je predaval o sadnih škodljivcih. K debati, ki se je razvila o vprašanju trgovine s sadjem, so se oglasili gg. Sagadin, Sagaj, Kafol in dr. Sklenili so pripraviti vse potrebno za olajšanje poslovanja v trgovini. Uvedli bodo točno poročevalsko službo, kakor jo imajo hmeljarji že nekaj let. Sklicali bodo sestanke vseh izvoznikov, pridelovalcev in drugih faktorjev. Na tem sestanku bodo določili enotne smernice za ves letošnji izvoz našega sadja, ki obeta biti velik.

Danes popoldne so se sadjarji odpeljali v Št. Ilj v Slovenskih goricah, kjer so si ogledali tamkajšnje vzorne sadovnjake. Nato so se razšli. Prihodnji občni zbor slovenskih sadjarjev in vrtnarjev bo prihodnje pomlad v Celju.

Finžgarjeva proslava

Kamnik, 4. maja.

Finžgar v Kamniku ni neznan, saj ima tukaj mnogo osebnih prijateljev, tu je prijatelj avtorja z našim pesnikom Medvedom in v obeh kamniških prosvetnih domih so se že po večkrat predvajala vsa njegova dramatična dela. Da so Finžgarjeva dela v Kamniku prav tako priljubljena kot njegova oseba dokazuje vedno polna dvorana in pa dejstvo, da so morali vsako igro večkrat ponovljati.

V soboto, 2. maja je proslavila Narodna čitalnica šestdesetletnico priljubljenega pisatelja s slavnostnim govorom g. dr. Konrada Janežiča in vprizoritvijo ljudske igre »Divji lovec«. Dvorana Narodne čitalnice je bila nabito polna odličnejšega kamniškega občinstva. Govornik g. dr. Janežič je v lepo zasnovanem govoru orisal življenje in delovanje jubilara na literarnem polju. Posegel je nazaj v prve počette slovenske literature in omenil oni zloglasni govor nemškega pesnika Anastasia Grūna v kranjskem deželnem zboru, v katerem se je ta norčeval, da vsa slovensko literaturo lahko spravi v žepni robec. Ako bi danes vstal Anastasius Grūn, bi videl, koliko so Slovenci v kratki dobi 60 let ustvarili na literarnem polju. In k temu je mnogo pripomogel F. S. Finžgar. Njegova dramatska dela so predvsem prave ljudske igre, ki so se zlasti med preprostimi ljudstvom tako priljubile, ker gledalec vidi v njih kakor v zrcalu samega sebe z vsemi svojimi vrtilinami in napakami.

Po govoru je sledila vprizoritve »Divjega lovca«, ki je prav dobro uspela. Igralci so se potrudili kolikor so mogli, vendar smo od nosilcev glavnih vlog Majde, Janeza in Zavrtnika

pričakovali več. Najbolj je pogodil svojo vlogo član stare čitalniške garde g. Milko Grčar v vlogi Tončka. Izborna sta bila kovač Jure in njegova žena. V splošnem so bile skupinske scene mnogo boljše kot dialogi in monologi. Da je igra gledalcem ugajala, je dokaz dolgotrajno odobravanje po vsakem dejanju. S Finžgarjevo proslavo je Čitalnica dostojno zaključila svojo letošnje gledališko sezono.

Tekme Kola jahačev in vozačev

Ljubljana, 4. maja.

Včeraj je priredilo Kolo jahačev in vozačev »Prestolonaslednik Peterc« v Ljubljani tekmo na štadijonu na Dunajski cesti. Na prostoru se je zbralo precej ta šport ljubečega občinstva in tekma je potekla vseskozi napeto in zanimivo, le dež je proti koncu nagajal.

Pri uvodnem skakanju z 8 zaprekami in 9 skoki so dobili prvo nagrado (1000 Din) kap. Djurovljevič na Leli v času 1:04:09; drugo nagrado (600 Din) podporočnik Vladimir Glišič na Noni v času 1:11:02; tretjo nagrado (300 Din) policijski nadzornik Anton Pavlovčič na Ciganu v času 1:12:06. Pohvalno priznanje so dobili dr. Friderik Lukman na Cedru, kapetan Mihajlo Duduškin na Lieblingu in Mabi ter podporočnik Podboj na Liski. Kot izurjena in simpatična jahalka se je izkazala ga. Linda Lukman na Olafu.

Pri dresurnem jahanju sta dosegla enako število točk dr. Friderik Lukman na Cedru in kap. Stevan Djurovljevič. Priznanje za lepo jahanje je prejel nadzornik Pavlovčič.

Občinstvo se je končno najbolj zanimalo za rezultate v sledečem lovskem jahanju z 10 zaprekami in 12 skoki in s štirimi nagradami. Prvo nagrado je dobil g. Rihard Wolf na Orlu v času 1:37 (1500 Din); drugo kapetan Djurovljevič na Leli v času 1:35:06 (800 Din); tretjo podporočnik R. Rončević na Bebi v času 1:36:06 (500 Din); četrto podporočnik Glišič na Noni v času 1:43:02 (300 Din). Priznanje je prejel kap. Duduškin na Lieblingu. Ker se je vlił dež pri presojanju za dve nagradi za poslušnost, je bila prisojena samo ena nagrada kap. Djurovljeviču na Draču. Častuo nagrado za najboljšo tehniko in najlepši stil je pa dobil kapetan Duduškin.

Tragična smrt Antona Likozarja

Ljubljana, 4. maja.

Na Celovški cesti je snoči sofer Andrej Batič povozil do smrti z avtomobilom 42-letnega magistralnega uradnika Antona Likozarja.

Preiskava, ki jo je policija uvedla že snoči takoj po dogodku, je ugotovila:

Andrej Batič, sofer pri Slogradu, roj. l. 1906. v Trstu, stanujoč v Goriški ulici, je snoči ob 20:45. uri vozil z osebnim avtomobilom, v katerem je sedela njegova prijateljica Alojzija K., postrežnica iz Florjanske ulice 17, po Celovški cesti iz Št. Vida proti Ljubljani. V daljavi 300 m od mestne meje je Batič dohitel magistrovega uradnika Likozarja, ki se je peljal s kolesom proti mestu. Batič je z avtomobilom zadel v Likozarjevo kolo, ki je odletelo v občestni jarek, dočim je Likozar sam padel pod avtomobil, ki ga je vlekel kakih 20 korakov s seboj. Ko je Batič avtomobil ustavil, je bil Likozar že v nezavesti in je z veliko rano na levi strani glave obležal na cesti.

Likozar je peljal počasi ob desni strani ceste tik ob kamenju, ki je nakopičeno za gradnjo cestne železnice vzdolž ceste, poleg njega pa je šla Slavka Ilaš, služkinja, stanujoča v Zg. Šiški 114 in se z njim pogovarjala. Kolesa Likozar ni imel razsvetljenega. Batič je izjavil, da je vozil z brzino 35-40 km na uro in da je ves čas bil za Magistrovim avtomobilom. Ko je Magistrov avtomobil Likozarja dohitel, je Likozar zavil s kolesom na sredo ceste, radi česar je bila nesreča neizogibna, ker avtomobila ni bilo mogoče ustaviti na tako kratko daljavo.

Skladišnik Franc Bahar iz Zg. Šiške 113 in Slavka Ilaševa sta izpovedala, da je bila razdalja med Magistrovim avtomobilom in Batičevim avtomobilom okrog 100 korakov in da bi Batič prav lahko ustavil avtomobil.

Jugoslavija očaruje...

njena solčna obala...
njena čarobna jezera...
in zobje njenih prebivalcev.

Njena obala obžarjena s svetlim solncem, njena jezera bogata redkih čarov so kakor zobje njenih prebivalcev dragocen dar lepe prirode. Ali zato vendar s preudarnostjo stotisoče Jugoslovancev neguje svoje zobé s Sargovim Kalodontom. Blagodejna pena te zobne kreme polepšuje zobé z blestečo čistoto in čuva usta nalezljivih kali.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

Pekovski mojster Karol Prijatelj iz Zg. Šiške 158 je izjavil, da je Likozar res zavil s kolesom na sredo ceste in to takoj, ko ga je prehitel Magistrov avtomobil. Batič je res vozil 50 do 60 korakov za Magistrovim avtomobilom.

Likozar, ki so ga takoj po nesreči odpeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico, je že ob 23. uri izdihnil.

Proti soferju Batiču je uvedla policija kazensko postopanje. Na njen predlog je državno tožilstvo odredilo obdukcijo trupa.

Gneča v avtomatičnem bufetu

Ljubljana, 4. maja.

V soboto je bil otvorjen v Selenburgovi ulici prvi ljubljanski avtomatični bufet. Bufet je lepo urejen po načrtih arhitekta g. Platnerja. Prostor, ki je morda le premajhen, ali se nam pa zdi premajhen te dni, ker je v njem taka gneča, kakršna je bila samo na prvi kuharski razstavi pri onih paviljonih, kjer so delili zastoj, je izbrbljen najbolj ekonomično, toda estetično. Zunanost bufeta je velikomestna. Zvečer za bleste črke »Rio«, kakor se bufet imenuje. Lahko bi mu dali sicer domače ime, toda danes so že taki časi, da ne veš, kaj je še domače in kaj ni več. Saj nam kino in gramofoni dan za dnem vsiljujejo razne »Riez« v vseh variantah.

Še bolj kakor lepa notranja in zunanja oprema bufeta nas je pa presenetila gneča občinstva iz Ljubljane in okolice (v nedeljo smo opazili prave podeželane v bufetu, katere smo osumili, da so se pripeljali v Ljubljano samo zaradi bufeta, »kjer vržeš v špranjo dinar in

priteče pivo samo v glač«). Vse je drlo v Rio, in to ne samo v soboto in nedeljo ves dan, temveč tudi včeraj ves dan. Res je, da smo v začetku meseca in da je Rio novost za Ljubljano, res je pa tudi, da je bil takle avtomat krvavo potreben za naše mesto. Samo da tisti, ki bodo njegovi stalni odjemalci zaradi potrebe in praktičnosti, prve tri dni niso prišli še do kozarcev in do špranj, zaradi gneče radovednežev, ki so tri dni zaporedoma metali dinarje v špranje, zdaj jih pa ne bo zlepa blizu.

Torej nad vse potreben nam je bil takle bufet, in ko bodo odpravljani v njem nekateri nedostaki, ga bomo prav vsi veselili.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 5. maja: Zaprto.

Sreda, 6. maja: »X Y Z«. Red D.

Četrtek, 7. maja: »Dom osamelih ženac«. Red B.

Petek, 8. maja: »Slehernik«, predstava v operi.

Red A.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 5. maja: »Sneguročka«. Red D.

Sreda, 6. maja: »Oj ta prešmentana ljubezen«. Red B.

Četrtek, 7. maja: »Lohengrin«. Gostuje Marij Simenc. Red C.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Torek, 5. maja ob 20. uri: »Kavalir Miško«. Abon. A.

Sreda, 6. maja: Zaprto.

Ouida:

Farmor

Roman

63

Luciliji se je življenju v Erlebru zdela pravljica. Vse je imelo zanjo čar novega in glasno je odmeval njen veseli smeh pod obokanimi stropi nekdanjih samostanskih hodnikov. S ponosom in razumevanjem je v ogromni galeriji prednikov ogledovala slike umrlih Farmorov. Senca greha, ki je ležala na pragu tega viteškega gradu, ni videla. Bila je srečna, ljubezen in občudovanje sta jo obdajala. Obetala se ji je zlata bodočnost.

»Kam ste se tako poglobili?« To vprašanje je stavila nekoč neka v gradu mudeča se modna kraljica Luciliji, ko je ta vneto čitala iz neke knjige.

161

Namesto odgovora je Lucilia pokazala prijazni dami knjigo. Bil je delo pisateljice Georges Sand.

Lady Chesville se je nasmejala ter se okrenila k Farmoru, ki je v tistem hipu vstopil v knjižnico skupaj z vojvodom Beauvoiron, njegovim sinom, markizom Bowdonom, knezom Volmusovom in Valdorom.

»Poglejte, lord Farmor, gospodična Lucilia čita romane. Ali ste ji vi to dovolili?« ga je vprašala lady.

Minister je smehljajoč se pristopil.

»Georges Sand ne bo zastrepila otroka, my lady,« je rekel. Sicer pa imate prav. Kje si dobila to knjigo, Lucilia? Iz moje knjižnice gotovo ne.«

Lucilia je pogledala na platnice.

»Ne, nisem je vzela v vaši knjižnici. Našla sem jo v svoji sobi, in ker mi je ugajala, sem jo vzela s seboj, da jo preberem. Na naslovni strani je zapisano neko ime: Bertie Erroll! Ali poznate koga s tem imenom?«

Dvignila je visoko knjigo, kažoč s prstom na poblede pisavo. Njen pogled se je srečal z njegovim in Farmor je zboldo v srce. Toda njegov smehljaj se ni izpremenil; na njegovem obličju ni zatrepetala mišica, ko je navidezno ravnodušno pogledal pisane črke in odgovoril brez obotavljanja:

»Da, to je Errollova knjiga, mojega nekdanjega prijatelja. Le obdrži knjigo, če želiš.«

Lucilia ni zapazila nič izrednega na njem in tudi lady Chesville ni nič rekla. Nikoli ni slišala Errolovega imena, zakaj tedaj ko se je odigrala tista žalostna, je bila še otrok svet pa je med tem pozabil temno zgodbo sedanjega znamenitega državnika. Samo Beauvoir je prišepetal sinu, ko sta bila zunaj knjižnice:

»Tistega Errolla je pred mnogimi leti ustrelil zaradi neke pikantne zadeve, zdaj pa govori docela ravnodušno o njem. Sposoben človek je ta Farmor, toda mrzel kakor led in krut kakor Borgia. Včasih me ga je kar groza.«

Vkljub temu pa se je njegova milost obrnila nekaj dni pozneje do prijatelja in gostitelja v neki kočljivi zadevi.

»Farmor,« je rekel ministru, stoječemu v krogu visokorodnih gospodov in gospa, »pet minut bi rad govoril z vami, če ste prosti.«

Vojvoda je bil dobrodušen, udobnost ljubeči gospod, ki se je zanimal bolj za žitne in volnene cene na borzi kakor za važne politične zadeve. V zgornji zbornici je samo enkrat nekoč izpregovoril nekoč nekaj stavkov, od tedaj pa ni odprl ust. Vendar pa je bil sila vpliven mož v deželi zaradi svojih rodbinskih zvez.

»Hotel sem govoriti z vami v neki osebni zadevi,« je nadaljeval vojvoda, ko je Farmor stopil z njim v prazno biljardno sobo, »morda se boste čudili, govoriti sem hotel o vaši mladi varovanki, gospodični pl. Wochsalovi. Ali imate z mlado damo kakšne ženične načrte?«

»Prav nobene, dragi vojvoda.«

Farmor, ki ni bil tankovesten, se ni domislil, kaj je bil obljubil svojemu nečaku, sicer pa je bil tisti odgovor neobvezen.

Jz Dravske banovine

d Sreski cestni odbor Maribor razpisuje drugo javno pisмено licitacijo za oddajo gradbenih del na cesti Sv. Peter—Ložane km 2-648 do km 5-727 (tretji del). Licitacija bo v uradnih prostorih Sreskega cestnega odbora Maribor, Koroška cesta 36, II., v torek dne 19. maja t. l. ob 11. dopoldne. Pogoji, načrti itd. so reflektantom na vpogled med uradnimi urami pri sreskem cestnem odboru Maribor. Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v odstotkih na cene uradnega proračuna, ki znaša 1.441.228-25 Din.

d Kmetijska Matica je napovedala za svojo letošnje edicije običajno število knjig (t. j. štiri), od katerih vzbujata prav posebno pozornost aktualno delo o združništvu in prav tako potrebno delo o davkih. Tema dvema se pridružita še leposlovna (povest) in veliki kalendar za leto 1932. Že ponovno smo s priznanjem ugotovili, da je Kmetijska Matica edina med našimi ljudskimi književnimi družbami, ki posveča v polni meri svojo skrb gospodarstvoslovnosti literaturi našega podeželja. Napoved letošnjih knjig to samo znova potrjuje. Naročnina za vse štiri knjige je malenkostna: 20 Din (poštnina posebej). Prijavitelj se je samo še do 31. maja t. l. pri domačem poverjeniku Kmetijske Maticе, če pa tega v kraju ni, direktno pri upravi Kmetijske Maticе v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

d Za stradujoče rudarje. Na intervencijo Narodno strokovne zveze in posredovanje bana g. dr. Marušiča je Trboveljska premogokopna družba dala, kakor smo že poročali, za podporo rudarjem četrt milijona dinarjev. Rudarji so z veseljem vzeli na znanje vest o tej podpori. Preko Narodne strokovne zveze so izrekli družbi zahvalo za darilo in g. banu za posredovanje. Ban g. dr. Marušič je s tem znova pokazal vso svojo skrb in ljubezen do naših rudarjev in so mu rudarji zato tudi hvaležni.

d Družina »Soča« bo gostovala v četrtek 7. maja v Kranju v Narodnem domu z duhovito komedijo v treh dejanjih »Vrag«. Ta komedija je ena izmed najboljših, modernih del svetovne literature in družina »Soča« jo uprizorja povsod z najboljšim uspehom, ki tudi tokrat ne bo izostal. Začetek ob 20.30. Vstopnice v običajni predprodaji.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izvršitev. 398—1

d Smrtna nesreča progovnega delavca v Lazah. V Lazah je v soboto zvečer povozil beograjski brzovlak, ki je vozil v Ljubljano, 26-letnega progovnega delavca Alojzija Milavca. Brzovlak je Milavca grozno razmesaril. Truplo je našel med tračnicami sredi proge Milavčev brat, ki je odšel Lojzeta iskat, ker ga po njegovi navadi še ni bilo domov. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na Dolsko, odkoder se je vršil pogreb na tamošnje pokopališče.

d Rafinirane goljufije za namišljene ljubljanske tvrdke. Policia sporoča: Neke oseba pod imenom V. Stertič nabira naročila v južnih krajih naše kraljevine, in sicer v Vardarski in Dunavski banovini za tvrdko »Elektron« v Ljubljani, Krekov trg št. 16, in prejema naročila od naročiteljev. Naročila se glase na električne predmete kakor žarnice in tudi likerje. Navedena tvrdka v Ljubljani ne obstoji. Neke druga ali pa ravno ista oseba pod imenom D. Junović Jovan, rojen 15. julija 1906 v Viru pri Bakarju nabira naročila blaga (menda konfekcijskega) za tvrdko »Sendegerc« in comp. v Ljubljani in jemlje istotako naplačila za naročeno blago. Tudi ta tvrdka ne obstoji v Ljubljani in gre v obeh primerih za rafinirano goljufijo. — V zadnjem primeru navedeni goljuf se je v zadnjem času pojavil v srezi Brežice, preje pa je izvrševal goljufije v južnih krajih kraljevine. Za obe namišljene tvrdki prihajajo sedaj urgence na pošto v Ljubljano, katerih je pa nekaj poštni urad poslal nazaj kot nevročljive, en del je bil pa zaplenjen v svrhu izsleditve storilca. Vse varnostne oblasti in organi se zaprosajo, da tem prevaram obrnejo največjo pozornost, da se storilec ozir. storilci čimprej izsledijo in nadaljne goljufije onemogočijo.

Ljubljana

Torek, 5. maja 1931, Pij V. pap. Pravoslavni 22. aprila, Teodor.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

■ Skioptično predavanje priredi ob priliki protituberkuloznih dni Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani danes ob 20. uri v uradovi dvorani, Miklošičeva cesta št. 20. Predaval bo g. primarij dr. Derč o protituberkulozni borbi in kako očuvamo deco pred to boleznijo. Vstop prost. Vabimo k udeležbi vse.

■ Sokol I. Ljubljana-Tabor vabi svoje člane, ki imajo slavnostni krog, da se udeležijo v kroju praznika »Jurjevanje« ljubljanske garnizije dne 6. maja. Zbiranje ob 4-45 zjutraj na Taboru, od koder je odhod z vojaštvom točno ob 5. uri na vojaško vežbališče. Slavnost se konča okoli 9. ure, nakar je skupni povratek v mesto. Bratje pridite v častnem številu. Zdravo! — Uprava.

■ Otvoritev poletne strelske sezone. Oblastna strelska družina je v nedeljo dopoldne otvorila svojo poletno strelske sezone. Otvoritev na vojaškem strelišču pod Golovcem so se udeležili poleg članstva z njihovimi družinami ban dr. Marušič, divizijski general Ilič, češkoslovaški konzul inž. Ševčík in podkonzul Čihelka, polkovnik Čvejič, podpolkovnik Jaklič in drugi

odlični gosti. Svečanost je otvoril predsednik brigadni general Popović, ki je odličoval 15 najboljših strelcev 1930 z zlatimi kolajnammi. Govorila sta še g. Orehek v imenu članstva in divizionar Ilič. Streljanje je otvoril ban dr. Marušič. Streljanje je trajalo do 13. ure in je bilo oddanih več tisoč strelcev. Pri prireditvi je svirala vojaška godba.

■ Akademijo s plesom v Unionu so priredili maturanti tehnične srednje šole v korist svojemu ekskurzijskemu fondu pod pokroviteljstvom predsednika Zveze industrijev g. Dragotina Hribarja. Na sporedu so bile glasbene točke pomnoženega orkestra tehnične srednje šole, recitacije, pevške točke in dramatični prizor. Po akademiji se je vršil ples. Po obisku sodeč je akademija tudi gmotno lepo uspela.

■ Razstava vajeniških del za mehansko tehnično obrt se je vršila v nedeljo dopoldne v šoli na Ledini. Razstava je pokazala, da imamo mnogo obetajoč obrtniški naraščaj. Zal, da je bila v nedeljo tudi že zaključena.

■ Tombola naših poštarjev. Pod okriljem Osrednjega društva nižjih poštnih in telegrafskih uslužbencev so priredili naši postarji v nedeljo popoldne na Kongresnem trgu tombolo, ki se jo je udeležilo več tisoč ljudi. Dobitke so prejeli: Ivan Kovačič s Poljanske ceste, pohištvo; Anton Herman, zidar iz Šiške, ženski šivalni stroj; Marija Ivančičeva, dijakinja z Rimske ceste, žensko kolo; Silva Babnikova, dijakinja iz Trnovega, nevestino opravilo; Tončka Hladnikarjeva iz Črne vasi, prašiča; g. Batisova z Grajske planote salonsko uro; Marta Hribnikova iz Dvořakove ulice otroško kolo; Karl Rist, blago za moško obleko; Anton Zupančič z Grosuplja drva in Lojze Koželj, voziček z živili.

■ Slavni Vaclav Talich, dirigent evropskega slovesa bo dirigiral v ponedeljek, 11. t. m. v Unionski dvorani koncert praške Češke Filharmonije. Ime slavnega mojstra nam je najboljši porok, da bo ponedeljkov koncert višek letošnje precej bogate naše koncertne sezone. Natančni program priobčimo jutri. Prosimo p. n. občinstvo, da si kupa vstopnice že v predprodaji. Brez dvoma bo naval velik in bodo zadnje dni vstopnice gotovo pošle. Zunanji udeleženci naj takoj naroče vstopnice pisмено pri Glasbeni Matici ali pa v Matični knjigarni.

■ Šolski pevski zbor in orkester drž. gimnazije v Ljubljani, pomnožen z nekaterimi gojenkami in gojenci drž. učiteljskega, priredi v soboto, 9. maja ob 20. uri v veliki dvorani Unionske dijaške koncert pod vodstvom g. suplenta Ivana Repovša. Nastopi dvesto dijakinj in dijakov z narodnimi in umetnimi pesmi. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

■ Prometne nesreče. Na Gosposvetski cesti se je ponesrečil z motorjem sedlarski pomočnik Maks Peterca iz Dobrunj. Ponesrečil se je, ker je zadel z motorjem ob tramvajsko tračnico. Pripominjamo, da je Gosposvetska cesta zlasti pri restavraciji pri »Levu« tako razorana, da na čuda, da se je tam primerilo že več nesreč z vozili. Mestni magistrat bi storil dobro delo, če bi dal to cesto temeljito popraviti. — Na Miklošičevi cesti je neki kolesar povozil 20-letno Amalijo Jelničkarjevo. — V Mengšu je neki motociklist povozil pečarskega pomočnika Valentina Urha. Vse tri ponesrečence so prepeljali s težkimi poškodbami v splošno bolnico.

■ Celovška cesta v Zg. Šiški zaprta za promet. Z dovoljenjem tehničnega oddelka kr. banke uprave bo radi zgradbe električne cestne železnice zaprta za tovorni promet državna cesta št. 2 t. j. Celovška cesta in sicer od končne postaje električne cestne železnice v Šiški do Trate približno 10 dni od srede dne 6. maja t. l. dalje. Promet se naj vrši iz St. Vida skozi Trato, Dravlje in Zg. Šiško v Ljubljano in obratno. 1188

■ Opozorjamo na današnji oglas tvrdke Derenda. 1047a

■ Mario Simenc in Josip Križaj, priljubljena naša rojaka, odlična pevca, nastopita v četrtek v »Lohengrinu«. Po daljšem presledku je uvrščeno to klasično delo zep v naš repertoar in to v prvovrstni zasedbi. Elzo poje gđe. Majdičeva, Telramunda g. Primožič, njegovo soprogo Ortrudo g. Thierry, Glasnika g. Grba itd. Dirigent ravnatelj Polič. Predstava se vrši za red C.

■ Prihodnja premijera v ljubljanski drami bo sredi tega meseca. Vprizori se Schnitzlerjev »Zeleni kakadu« in pa dvodejanka Tolstega »On je vsega kriv«.

■ Svoje mesto v ljubljanski drami je zopet nastopil g. Ciril Debevec, ki je bil doslej na vojaškem službovanju v Sarajevu.

■ Zanimivo skioptično predavanje priredi Slovensko planinsko društvo danes ob 20. uri v veliki dvorani hotela Union. Predavatelj gospod Leon Poljanec iz Maribora nam bo s skioptičnimi slikami nazorno predstavil zanimivo deželo Togo v Afriki, kjer je sam več let živel.

Požar na Barju

Ljubljana, 4. maja.

Na Illovici št. 42 je danes opoldne čez 70 let stara Taškarijeva mati pekla kruh. Nenadoma so se vnele saje v dimniku in tisti hip se je vnela slamnata streha. Zena in njen še starejši mož Ivan sta se komaj umaknila na prosto. Poleg hiše je začela goreti še šupa, v kateri je bilo seno.

Barjanski gasilci z motorno brizgalno so kmalu prihiteli na pomoč. Za njimi so prispeli še ljubljanski gasilci. Hiše in šupe pa ni bilo več mogoče rešiti. Plameni so zajeli tudi kozolec in svinjak, ki so ju pa gasilci še pravočasno

rešili. Hiša in šupa sta pogoreli do tal. Škoda je precejšnja, vendar v precejšnjem delu krita z zavarovalnico. Oče Taškar je zavaroval svoja poslopja pri dveh zavarovalnicah. Inventar so deloma rešili. Oba starčka sta se preselila k hčerkam v Stepanjo vas.

Maribor

m Dr. Korošec v Mariboru. Včeraj ob 9-30 je prispel semkaj bivši ministrski predsednik in sedanjí vseučiliški profesor dr. Anton Korošec. Prišel je z beograjskimi študenti-agronomi, ki so si ogledali nekatere tukajšnje zadržne naprave ter vinarsko in sadjarsko šolo. Popoldne se je dr. Korošec odpeljal v Ljubljano, dijaki pa so se preko Zagreba vrnili v Beograd.

m Ustanovitev Sokola v Krčevini. V krčevinski šoli je bil v nedeljo popoldne ustanovni občni zbor Sokola III. za okoliš občin Krčevina in Košaki. Zbor je bil dobro obiskan. Sokolsko župo je zastopal podstarosta br. dr. M. Kovačič.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno »i JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Ljudsko gibanje v aprilu. V stolni fari je v aprilu umrlo 15 ljudi, rodilo se jih je 51, poroke pa so bile 3; v frančiškanski je umrlo 4 ljudi, rodilo se je 11 otrok, poročilo se je 16 parov; v magdalenski je umrlo 39 ljudi, rodilo se je 29 otrok, poročilo 11 parov; v evangelijski je umrl 1, v pravoslavni pa ni bilo nobenih sprememb. Skupno je v aprilu umrlo v Mariboru 59 oseb, 29 moških in 30 žensk, rodilo se je 92 otrok, 49 dečkov in 43 deklic, porok pa je bilo 31.

Pijte original »CHABESO«. 1114

m Stane Kenda umrl. V soboto ponoči je za pljučnico umrl v tukajšnji bolnišnici blagajnik Posojilnice Narodni dom g. Stane Kenda. Pokojnik, ki je prav istega dne dovršil 35 let je bil v Mariboru splošno znan in priljubljen, posebno pa v sportni krogih, kjer se je prejšnja leta veliko udeleževal. Zapustil je ženo in maloletno sinčka. Njegove telesne ostanke so včeraj blagoslovili v bolnišniški kapeli, na kar so jih prepeljali v rodni Kamnik, kjer bo danes popoldne pogreb. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Ivan Gorup, trgovski zastopnik 61 let star; Terezija Sodinova, rojena Urbančičeva, žena krojača, 45 let; Terezija Zdolškova, rojena Berglezova, posestnica, 73 let; Anton Cilenšek, zasebnik, 80 let; Terezija Skupičeva, zasebnica, 67 let; Frano Hartner, veleposelnik, 76 let; Edvard Hein, pleskar drž. žel., 82 let; Jernej Kolar, kovač, 66 let; Maksimilijana Mikševa, rojena Kaučičeva, 62 let in Stane Kenda, posojilniški uradnik, 35 let. Naj v miru počivajo!

Gostilničarji!

Udeležite se zborovanja gostilničarjev Dravske banovine dne 11. maja 1931 ob pol 10. uri v Mariboru. Po zborovanju ogled vinskega sejma. Legitimacije za polovično vožnjo po železnici zaprosite pri Vinarskem društvu v Mariboru, Gregoričeva ulica št. 6. Priložite 2 Din v znakah.

m Mohorkova morilna sekira ukradena. Nekaj posestnik s Slemenja je prijavil tukajšnjemu sodišču, da je sekira, s katero je Mohorko pobil Dobajeve v Jelovcu, njegova. Mohorko je bil pri njem od srede do petka med umorom in mu jo je pri odhodu ukradel. S tem je pa tudi dokazano, da Mohorko tiste dni ni bil pri Hriberkem v Avstriji, kakor je doslej trdil.

Klobuke, perilo, kr-vate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Nesreča sportnika. Pri nogometni tekmi v nedeljo si je pri padcu zlomil desno ključnico 31letni tapetar Karel Bauer iz Salzburga. Prepeljali so ga v bolnico.

m Obsodba detomorilke. Pri tukajšnjem okrožnem sodišču je bila včeraj obsojena 24letna služkinja Frančiška P. na eno leto zapor, ker je dne 6. decembra l. l. umorila svoje novorojeno dete in ga skrila v grmovju pod Ruško cesto.

Gelje

* Koncert »Oljke« v Gornjem gradu, ki se je vršil v nedeljo popoldne v veliki dvorani škofjske palače, je bil tako dobro obiskan, da je moralo mnogo ljudi oditi, ker ni bilo več prostora. Koncert sam je dosegel velik uspeh, na kateremu se mora agilnemu društvu čestitati.

* Najdbe. 30. aprila je bila na cesti Teharje-Štore najdena rjava usnjena listnica, v kateri je bilo več listin na ime Klovor Ciril. — 1. maja je bil v Gregoričevi ulici najden medved, kakor ga imajo otroci kot igračo. — Oboje se dobi na policiji.

* Byrdova ekspedicija na južni tečaj je naslov velikega zvočnega kulturnega filma, ki ga predvaja Mestni kino danes v sredo ter v četrtek. Zvočna predigra. Za otroke šolske predstave.

* Smrtna kosa. Dne 3. t. m. je v Liscah št. 11 umrla ga. Toplak Domenika, vdova železničarja.

* Praznovanje sv. Florijana. V nedeljo dopoldan so mestni ter gasilci iz okoliških krajev praznovali svojega zaščitnika sv. Florijana. Z zastavami in godbo so korakali po mestu k župni cerkvi, kjer se je ob 8. vršila maša.

* Nogometna tekma v korist poškodbenega fonda LNP, ki so jo v nedeljo igrali SK Olimper Atletiki, je končala z 7:1 (4:1) v prid Atletikom. G. inž. Debeljak iz Ljubljane je ob tej priliki izročil Atletikom pokal Dravske banovine, ki so si ga priborili lansko jesen.

* Glasbene prireditve. V soboto zvečer je »Svoboda« v Celjskem domu imela koncert, ki je zelo dobro uspel; zlasti so ugajale narodne pesmi v prireditvi društvenega pevovodje g. Preglja. — V nedeljo popoldan je v Mestnem gledališču ljubljanska opera izvajala »Prodano

nevostoc. Predstava je v vsakem oziru uspela in si želijo Celjani še večkrat slišati ljubljansko opero.

* Surov napad. V javno bolnico so prepeljali Videnička Janeza, hlapca iz Stranice, ka ga je neki tesar napadel in s hodom tako obdeloval, da ga je hudo poškodoval po vsem telesu.

Joštov mlin v Medlogu zgorel

Včeraj zjutraj je kmalu po 1. uri začel goriti mlin g. Mihaela Jošta v Medlogu, tik državne ceste predno se pride v Levec. V mlinu sta spala sin g. Jošta ter hlapec, ki se kljub ognju nista zbudila ter so ju le s težavo rešili. Na kraj požara so prihiteli požarne brambe iz Leveca, Babnega, Lopate in Gaberja. Mestni gasilci so bili alarmirani po domov se vračajočih pasantih, ki so opazili žar na nebu, ter so v najkrajšem času s svojo motorno brizgalno prispeli na kraj požara. Dasi je bila voda v bližini niso mogli gasilci rešiti drugega nego lokomobil ter obvarovati bližnja poslopja. Mlin sam ter zaloge moke so pogoreli. Škoda je precejšnja. Kako je požar nastal še ni znano.

Tatvina v stanovanju dr. Sadnika pojasnjena

Pred dnevi smo poročali, da je v nedeljo 26. aprila v stanovanju dr. Rudolfa Sadnika bilo pokradeno mnogo obleke, perila in vrednostnih predmetov v skupni vrednosti 14.000 Din. Tatvine je bila osumljena neka 23-letna P. Amalija, ki jo je dr. Sadnik nekaj dni poprej najel kot sobarico in ki je omenjenega dne izginila. V nedeljo pa so jo prijeli v Gradcu, kjer je dr. Sadnik obvestil policijo, ker se mu je takoj zdelo, da je sobarica tja zbežala. V njeni družbi je bil tudi neki 39-letni R. Josip, ki je bil prej v Celju zaposlen in je tudi izginil. Oba so aretirani in so še večino ukradenih stvari našli pri njih.

Kamnik

Protituberkulozna liga je priredila v nedeljo ob pol 10. uri dopoldne v dvorani Narodne čitalnice predavanje o jetiki. Predaval je okrožni zdravnik g. dr. Matjašič. Uvodoma je spregovoril g. vl. svetnik dr. Ogrin par besed o namenu protituberkulozne lige in o organizaciji boja proti jetiki. Od Kamničanov smo pričakovali, da bodo pokazali za predavanje več zanimanja.

Kamnik-Tržič 6:2. Kamniški nogometaši so gostovali v nedeljo v Tržiču in zmagali v razmerju 6:2 (3:0). Dasi so bili Kamničani celo igro v premoči, je bila vendar igra živahna in napeta do konca. Potekla je brez vsakega najmanjšega incidenta in je bila prava propaganda za nogomet. Pri obeh moštvih sta se odlikovala vratarja, izborna pa je delala kamniška napadalna vrsta. Sodnik je bil odličen in strogo nepristranski. Kakor čujemo, se bo vršila v kratkem revanšna tekma.

Smrtna kosa. V Mariboru je nenadoma preminul g. Stanko Kenda, blagajnik tamošnje Narodne posojilnice. Pokojni je bil sin znanega lani preminulega kamniškega restavraterja gospoda Kende. Pokopan bo v Kamniku. Težko prizadeti ugledni kamniški rodbini naše iskreno sožalje!

Škofja Loka

Škofja Loka, 4. maja.

V eni preteklih noči je bil odnešen iz delavnice mizarskega podjetnika v Škofji Loki gosp. Ivana Okorna jermen, vreden 3000 Din. Značljivo je, da so se tuji gostje prikradli v objekte delavnice to pot že tretjič.

Huda nesreča se je pripetila v soboto popoldne enemu vojakov, ki so prevažali iz vojaških greznic gnojnice na travnike ob Sorji, Konjiča, ki sta vozila več sto kilogramov težak balon gnojnice, sta se pri Dermotovi usnjarni iznenada splašila. Sunek je vrgel z voza posodo in vojaka, a tako nesrečno, da se je težka posoda prevrnila na vozača, ki je vsled padca in pritiska teže utrpel močne notranje poškodbe. Ponesrečenca so prepeljali v bolnico v Ljubljano; konja pa so šele po daljšem prizadevanju umirili pri betonskem mostu.

Srečo v nesreči bi lahko imenovali vožnjo mesarskega pomočnika Janka, uslužbenega pri mojstru Jošku Jesihu na Spodnjem trgu. Pomočnik je vozil s kolesom, ko je nenadno odpovedala pnevmatika kolesa. Vozáč je hipoma tresčil na kamenito cesto — a čuda! Janko je odnesel le lažje poškodbe, pač pa se je preklalo kolo na dvoje.

Škofjeloški gasilci so praznovali v nedeljo god svojega patrona sv. Florijana.

Škofjeloška obrtna nadaljevalna šola je zaključila z aprilom sedemmesečni pouk in 32. leto obstoja. V treh razredih je bilo okoli 80 vajencev, ki so se za nauke izvečine zanimali. Najjače so zastopane mizarska, čevljarška in ključavnicaška stroka. Pouk se je vršil na deški osnovni šoli.

Olepševalno društvo je pokrenilo nad vse simpatično akcijo. Ne samo, da se zadnje dneve popravljajo, obnavljajo in preurejajo klopi in mize križem okolice, je odbor razpisal nagradi po 150 Din in 100 Din za najlepše okrašena okna s cveticami. Ločani, podprite prostovoljno in z ljubeznijo lepi namen društva, ne zaradi nagrad, temveč v lepoto mesta!

Prva majniška nedelja je imela v Škofji Loki izvanredno močan poset tujcev, ki so prihajali z vsemi dopoldanskimi vlaki. V gostinah je bilo močno živahno in prav zelo smo si zaželeli, da bi imelo mesto zares primeren, moderno urejen letovišarski lokal. Tako pa je vsaka uspešna tujsko-prometna akcija že v kali onemogočena.

Litija

Nujnost ustanovitve lastne litijske fare priznavajo vsi občani. Želijo, da bi se to tudi čimprej izvedlo, seveda pa pod pogojem, da bi se jim s tem ne bile naprtille kake večje davjatve. V to svrhu je bil sklican tudi že sestanek vseh prizadetih posestnikov. Mislilo se je, da bo ob tej priliki sestavljen že pripravljani odbor. Ker pa so nekateri propagatorji nove fare zahtevali vzporedno z ustanovitvijo fare tudi zgraditev novega župnišča, je velika večina navzočih to misel odklonila. Mnenja smo, da bi se dalo že obstoječe cerkveno poslopje z malimi stroški toliko preurediti, da bi brez ugovora lahko dobro služilo svojemu namenu.

Mgr. ph. Fran Šavnik

Kranj, 4. maja.

Davi ob 9:30 se je bliskoma razvedelo po Kranju, da je preminul odlični Kranjec mgr. ph. Fran Šavnik. Vest je pretresla tembolj vse številne njegove znance in prijatelje, ker si je po mrtvoudu, ki ga je nenadoma zadel pretekli petek pri občinski seji, že toliko opomogel, da se je vsem zdelo, da ni več v nevarnosti. Nenadoma se je pa njegovo stanje poslabšalo in danes ob 9:30 je izdihnil.

Pokojnik je bil v 54. letu starosti. Izhajal je iz znane ugledne družine Šavnikov iz Kranja. Njegov brat je bil pre dleti umrli finančni delegat dr. Šavnik. Za magistra farmacije je promoviral l. 1898 na Dunaju in prevzel lekarno po svojem očetu. Kot formalnost je užival velik ugled med stanovskimi tovarišji in v stanovski organizaciji. Kot človeka ga bodo ohranili vsi v najlepšem spominu, kajti plemenitost in dobrotu njegovega srca je bila znana. Rad je pomagala revežem, posebno je podpiral revne diake, in bil agilen odbornik v vseh narodnih društvih. Sprejel je za svoje narodno delo tudi visoka odlikovanja.

Pokojnik zapušta ženo Slavko iz ugledne Kavčičeve rodbine v Trzinu in tri otroke. Za njim žaluje tudi mati Leopoldina, roj. Jugovic, in ostalo sorodstvo. Pokopali ga bodo jutri ob 17. uri iz hiše žalosti na kranjsko pokopališče. Naj mu bo blag spomin, žalujočim naše globoko sožalje!

Motociklist povozil otroka

Murska Sobota, 3. maja.

V soboto popoldne se je zgodila na Aleksandrovi cesti pred ljudsko šolo težka nesreča. Tukajšnji voditelj filijale neke tvrdke »Rekorde je s svojim motociklom, na katerem je še sedela neka učiteljica iz Kroga, povozil pred ljudsko šolo osemletnega sinčka klobučarja Sukiča Jurija ter mu prizadel hude poškodbe na glavi. Otroka so radi težkih poškodb takoj prepeljali v bolnico ter je upanje, da bo vkljub hudim poškodbam ostal pri življenju. Voznik in njegova spremljevalka sta pasirala nesrečo brez poškodb in sta si samo raztrgala obleko. Tudi motor se je samo malo poškodoval.

Akademija mariborskih učiteljskih. V soboto večer so priredile mariborske maturantke učiteljska akademijo, ki je v vsakem pogledu uspeha.

Odhodnica. Po akademiji vsoboto večer se je vršila odhodnica v slovo brata notarja Lovšina, agilnega člana Sokola in predsednika SK Mure, ki odhaja v Ribnico. Bratu Lovšinu iskreni sokolski zdravo!

Št. Jurij ob južni železnici

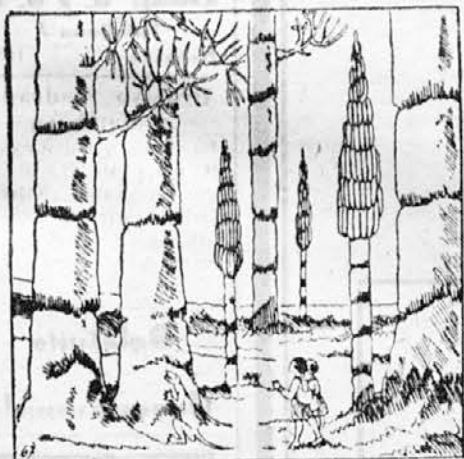
Prosvetni dan KPD. Kat. prosv. društvo je priredilo v nedeljo 3. t. m. prosvetni dan. Dopoldne sta predavala v dvorani Katoliškega doma g. dr. Ogrizek in g. Peršuh iz Celja o temah: Pota in cilji naše ljudske prosvete ter zavarovalstvo in zavarovalnice. Po večernicah pa je predaval prof. celjske gimnazije g. dr. Kačjan Gantar o pomenu in vrednosti ljudskih gledališč, nakar je sledil koncert celjskega cirkusnega krožka. Po koncertu je podala gledališka družina KPD iz Celja Finžgarjevo ljudsko igro Razvalina življenja, s čimer je bil program zaključen.

Zdravstveno predavanje v šolski telovadnici. V nedeljo ob 8. uri zjutraj je predaval v šolski telovadnici okrožni zdravnik g. dr. Svetina o tuberkulozi.

Nesreča. V soboto popoldne je učenec na kmetijski šoli Klasinc Franc, tako nesrečno padel po stopnicah, da si je zlomil nogo. Morali so ga takoj prepeljati v celjsko bolnico.

Prodaja hiše. G. Rudolf Kniel je prodal svojo hišo št. 40, g. Klajnsku, mesarju v Loki pri Zsumu. Tako bomo imeli v Sv. Jurju kar štiri mesarje. — Posestnica ga. Pevec v Zemšcu je sezidala novo stanovanjsko hišo. Poslopje bo že pod streho.

Potovanje po zvezdi večernici

67.

Mogočno se je širil pragozd. Drevje, ki je rastle v njem pa ni bilo prav nič podobno našemu na zemlji. Tu so rastle ogromne, kakor smreka velike preslice. Njihovi cvetni beti, ki so poganjali ločeno, so bili bolj podobni minaretom, stolpom turških svetišč, kakor pa rastlinam. Dušan in Danica sta vsa zamaknjena in presenečena strmela vanje ter merila višino in obseg njihovih debel.

Zasačeni tihotapci

K Sv. Emi na Koroškem — romarji, na povratku v domovino — tihotapci

Jesenice, 3. maja.

V soboto zvečer se je raznesla po Jesenicah vest, da je carinski pregled na Jesenicah pokazal, da je 65 ljudi iz raznih krajev Gorenjskega kota, ki so romali k Sv. Emi na Koroško, tihotapilo prepovedane stvari v domovino. Izkazalo se je, da so vtihotapili do 8 kg caharina, 2,5 kg tobaka (noslanca), 20 garnitur igralnih kart in več vžigalnikov. Organi jeseniške carinarne so napravili formalen pregled, večje pažnje jim niso posvečali v svesti si, da imajo opraviti z le zanesljivimi ljudmi, vendar je hotel slučaj drugače in odkrili so greh. Vtihotapljeno blago so imeli varno spravljeno tako, da je šele prav temeljita preiskava pokazala dejansko stanje. Nisi imeli skrivito samo v prtliji, v obleki in drugod, ampak celo v nekem votlem kipu

na zastavi, ki so jo imeli s seboj. To je vse najbolj presenetilo. Zopet je hotel slučaj, da se je kip radi neprevidnega ravnanja odprl in iz njega se je vsulo tihotapljeno blago.

Vse romarje so poklicali v carinarico, kjer so bili zaslišani in nato izpuščeni na svobodo; svoj greh bodo pač zagovarjali na sodišču.

Zalostno je, če povemo, da so med njimi ljudje, ki bi jim človek ne prisodil tega.

Seveda, ko so bili zasačeni in so spoznali svoj greh, so pričeli odmetavati stvari od sebe in nihče ni hotel priznati, kaj je njegovogal! On ni imel nič! Ona tudi ne! Tako je bilo končno spoznanih le 8 kot pravih tihotapev, ostali pa imajo na vesti krivdo soudeležbe. Vsekakor je to žalosten dogodek.

Velik vlom v Sv. Juriju ob juž. železnici

Vlomilci so odnesli blaga za 15.000 Din

V noči od petka 1. t. m. na soboto 2. t. m. je bilo vlomljeno v trgovino g. Antona Zedrana v gornjem trgu, kar je povzročilo v sicer precej mirnem Szentjurju precej govoric. Vlomilci — bili so trije — so si prinesli od kakih 60 m oddaljene hiše g. Gašperšiča lesto in jo nastavili na dvorišče k oknju trgovine. Nato so z železnim drogrom razkrenili železne prečke na oknu, nakar je eden zlezel v trgovino in podajal zunaj stoječemu tovarišu blago. Izbral si je samo najboljše stvari. Posebno mnogo si je nabasal srajc. Tudi na želoec ni pozabil. Poiskal si je sardine in jih precej odnesel. Da je bil zelo praktičen, kaže tudi to, da je svojo izrabljeno baterijo, s katero si je menda svetil, pustil v trgovini in si vzel kar pet novih. Po končanem delu: so pustili lesto kar na dvorišču nato

pa odšli, ne da bi jih kdo motil. Slišal ni nihče ničesar, čeprav stanujeta v isti hiši poleg g. trgovca še dve stranki. Odnesli so blaga za okrog 15.000 Din. Najbrž jih je pa prehitela noč, zato so skrili svoj plen v kozolec g. Hleba v Lokarjah, kjer so ga pa domačini zvečer odkrili in to takoj javili orožnikom, ki so takoj odšli na mesto najdbe in zastražili kozolec, v nadi, da se tatovi vrnejo po blago. Ti so res prišli, a se jim je posrečilo pobegniti. G. Zedran je že v nedeljo dobil blago vrnjeno, razen nekaj nogavic. Ima pa kljub temu še škodo, kajti vlomilci so vse stvari nabasali v vreče in je zato vse blago pomečkano. Ob zaključku poročila smo dobili obvestilo, da je eden izmed vlomilcev že aretiran, drugima dvema pa je žandarmerija že za petami.

Gospodarski tečaj Kmetijske prosvete v Laškem

»Kmetijska prosveta« priredi v nedeljo 10. maja t. l. ob 8. uri dop. socialno gospodarski tečaj v prostorih slovenske šole v Laškem, na katerem bodo predavali gg. Ivan Puejli, minister v pok. in član Vrh. zak. sveta dr. Jože Bohinjec, ravnatelj OUZD in Franc Goričan, posestnik in kmet. strokovnjak.

Po predavanjih se bo izvolil tudi pododbor »Kmetijske prosvete« za laški okraj.

Odbor »Kmetijske prosvete« vabi k čimvečji udeležbi prebivalce iz vsega okraja.

Šmartno pri Litiji

K licencovanju bikov je bilo prigianih osem glav, od teh je bilo pet diplomiranih.

Odšli se je te dni direktor svinčenega rudnika v Sitarjevcu g. Kamilo Hofman. Odpotoval je v Zagreb. Rudnik obratuje le toliko, da se vzdržuje rovi; zaposlenih je še 25 rudarjev.

Prostovoljno gas. društvo »Jablanska dolina« si namerava nabaviti motorno brizgalnico. Radi tega se pobirajo prostovoljni prispevki.

Zopet zasačeni divji ribiči. Te dni so orožniki zopet zasačili ob potokih v Jablanci in Kostrelnici divje ribiče, ki so brez dovoljenja ribarili v vodah, ki jih imata v zakupu g. Fran Podboj in g. Ivan Robavs. Ovađeni so sodišču.

Občinska seja bo v nedeljo dne 10. t. m. ob 8. uri po prvi maši v dvorani prosvetnega doma.

Prvi maj je potoke pri nas res v pravem pomladanskem razpoloženju. Naši vrli fantje so ponoči na 1. maj postavili pred stopniščem dekanijske cerkve lepo ozelenelo bukev — simbol pomladi in znamenje prvega maja. V Završtnik k »Franceljnc« je pa prišlo mnogo majskih izletnikov ter so se zvečer v dobrem razpoloženju vračali nazaj. Začeli smo prvi maj po drugi strani tudi v znamenju mrtvaškega zvonca. Umrila je 1. t. m. Jožefa Boštjančič, vulgo Pepca Glažarijeva, in zapustila 4 nepreskrbljene otroke. Pokopali smo jo v soboto popoldne ob veliki udeležbi. N. v. m. p.! — Segajte pridno po »Jugoslovanu«!

Krajevne tablice je te dni občina pritrčila na svoja mesta. opozoriti bi bilo, da prva krajevna deska na Ušlju od Litije proti Šmartnu sliši sedaj na Korinškovo, ne pa na Ilvarjevo hišo, ker je sedaj to prva hiša in začetek vasi Uštje. Uščani.

Jesenice

Polaganje tlaka. V naši mestni župni cerkvi polagajo tlak, zato mašujejo v savski cerkvi.

Štáfetni tek okoli Jesenic. V nedeljo dopoldne ob 11. uri se je vršil štáfetni tek okoli Jesenic, ki ga je organiziral domači SK »Borec«. Tekme se je udeležil tudi SK »Bratstvo« iz Jesenic, dalje SK »Tržič« in SK »Borec« iz Kranja. Proga je bila dolga do 3000 m in je odnesel prvenstvo SK »Borec« iz Jesenic.

Kakor je že »Jugoslovan« poročal v nedeljo, so na jeseniškem pokopališču izkopali 28 vojaških grobov. Kostí so položili v krste in jih položili v skupno betonsko grobnico. Cerkevni obred je izvršil mestni župnik in duhovni svetnik g. Anton Kastelic.

Sokolska akademija. V soboto zvečer je priredilo jeseniško Sokolsko društvo izredno lepo uspešno telovadno akademijo. Moška in ženska deca je predvajala par lepih telovadnih iger, skupinske vaje naraščaja so zelo ugajale, članice v »petorice« izborne. Člani na drugo so izvajali krasne vaje. Telovadci so želi od številnega navzočega občinstva velik aplavz, ki so ga pa tudi po vsej prijavitelji zaslužili. Zaslugo, da je akademija tako sijajno završila, imajo pred vsem poleg drugih načelnik br. Pristov Janko in br. Buh Anton, načelnica s. Šega Nada in s. Perkova.

Gradbena sezona. Gradnja pri nas je v polnem razmahu, v mestu samem se bo pričelo graditi v kratkem carinarica, na periferiji mesta pa se grade stanovanjske hiše in vile. Prav

pridno grade okraj Save v takozvani Zuljevi vasi, ki leži ob poti proti Poljanam. Tu si grade lastni dom po večini tovarniški delavci in to v prostih urah. Znoj na čelu jim briše sladka zavest: Kaj je več — kot lastni krov. Dalje je opaziti nove hiše deloma dograjene deloma začete na hribu za ljubljansko progó v Novi vasi in na nasprotnem koncu Jesenic v smeri proti Plavžu. Najlepši del mesta bo v doglednem času vsekakor na posestvu, ki ga je kupil g. župan od g. prof. dr. Janka Pretnarja iz Ljubljane. Na tem mestu je projektiranih 32 hiš s prostoro-rom po 500 m². Vse nove zgradbe se grade v soglasju z regulacijskim načrtom, ki ga izvršuje arhitekt g. Drago Fatur iz Ljubljane.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 4. maja.

V gostilni Newyork na Glincih so se nedostojno vedli, tako da so se gostje zgrajali, in se končno tudi stegli: Martin Z., samski železničar, Karel U., pleskar, Stefan V., železničar in Valentin K., sluga. Intervenirati je morala policija.

Ivan Zore, delavec pri mestnem magistratu, stanujoč na Galjevici, je naznanil policiji, da ga je na Dolenjski cesti napadel bivši delavec pri mestnem magistratu, 26-letni Miroslav J. in ga zabodel z žepnim nožem od zadaj v levo plečce. Proti J. je uvedeno postopanje.

Alojzij Mihelin, trgovski potnik, stanujoč v Florijanski ulici št. 13, je prijavil policiji, da ga je natakarka Justina H. udarila s trdim predmetom po licu pod očesom in ga telesno poškodovala. Huda Justina se zagovarja, da jo je Mihelin žalil, ker je rekel, da priliva vođo v vino.

Na Dunajski cesti nasproti Stadiona je mlinarski pomočnik Andrej G. podrl na tla delavko Franciško Brulčevó in jo do krvi poškodoval. Oba: G. in Brulčeva sta se peljala s kolesom drug proti drugemu in je G. zavozil v Brulčevó.

Marija Železnikarjeva, služkinja, stanujoča v zavodu Sv. Marte v Strelški ulici, je prijavila policiji, da ji je ukradla služkinja Frida M. 200 Din iz ročne torbice, ki jo je imela pod zgajevem, in nizke nove čevlje izpod postelje, v vrednosti 200 Din.

Iz predsebe nezaklenjenega stanovanja na Dunajski cesti št. 29, je bil ukraden zasebnemu uradniku Dragotinu Hudniku dežni plašč, vreden 2000 Din. Iz nezaklenjene pisarne v Židovski ulici pa je bil ukraden uradnici pri Kosu Jani Magaršovi spomladanski sportni plašč, vreden 800 Din.

Izpred gođbene sobe v Sokolskem domu na Taboru je bil ukraden raz kolesa železniškega uradnika Josipa Leksandra generator »Bosch«, vreden 180 Din.

Spopađ z noži na Opekarski cesti.

V noči od nedelje na ponedeljek sta se vračala s skupino fantov iz mesta domov 20-letni trgovski pomočnik Stanko Jakopin, stanujoč v Cesti na Loko št. 17, in 26-letni hlapec Franc Sattler, stanujoč v Trnovski ulici 1. Medpotoma je ta skupina fantov naletela na drugo skupino, ki jo je napadla z noži. Jakopin je bil zaboden v hrbet, Sattler pa v trebuh in pleča. Oba sta bila težko ranjena in so ju z rešilnim vozom prepeljali v splošno bolnico.

Hrastnik

Prvi majnik v Hrastniku. Sprevod, ki nikakor ni oznanjal veseliga majniškega razpoloženja, se je pomikal v petek popoldne po hrastniški dolini gori od rudnika pa tja na Dol, na počivališče vseh trdnih, onemoglih, na — pokopališče: pokopavali so rudarja Pirkarja, ki je v sredo popoldne smrtno ponesrečil v tukajšnjem rudniku. V sprevedu je korakalo nad 500 pokojnikovih kovčarjev in tovarišic z zastopniki rudnika, delavska godba je pa igrala umrlemu vso pot v slovo prečelne žalostinke. Mnogo prijateliev žaluje za njim neotolajljivi pa sta njegova nad vse nesrečna mati pa tudi nevesta. N. v. m. p.! Žalujočim naše sožalje.

Trebneje

Plače cestarjem. Cestarji bivšega trebanjskega cestnega okraja in cestni delavci prejmejo svoje plače v nedeljo 3. t. m. v občinski pisarni do 9. ure. Tudi v bodoče bo vsak mesec izplačevanje v Trebnjem.

Nesreče. Težka nesreča se je pred dnevi pripetila oglarju Kafferletu Francu. Pri napravljanju terena za žganje oglja je zapregel konja v zadnji del voza. Ko je pognal konja, je na neravnem terenu prednji del voza prišel iz ravnotežja in je udaril nesrečnega mladeniča po levem očesu. Udarce je bil tako strahovit, da je oglar padel v nezavest in so ga morali prepeljati v bolnico v Novo mesto. — V soboto je neki avtomobilist povozil petletnega dečka Alojzija Zorža, ko se je igral na cesti, in ga težje poškodoval na glavi. Vendar bo pa ostal v domači oskrbi. Le slučajno se je zahvaliti, da ni prišlo do smrtno nesreče. Stariši, pazite na svoje otroke!

Priključitev vasi Kamni potok k Veliki Loki. Po sklepu poštne direkcije se s 1. majem priključi vas Kamni potok okolišu pošte Velika Loka.

Ljudsko delo. V občini Trebnje se vrši popravilo občinskih cest, vaških in gospodarskih potov z ljudskim delom v treh enotah za leto 1930. do 24. maja t. l. Župan Josip Zupančič, podnačelnik sreskega cestnega odbora, je imenovan za nadzornika vseh del v občini Trebnje in Mirna.

Slovenska Bistrica

Florjanovo so praznovali naši gasilci v nedeljo 3. t. m. na slovesen način. Dopoldan so odšli vsi člani v slavnostnih krojih z godbo na čelu v povorki k službi božji v samostansko cerkev, popoldan pa so priredili skupen izlet z družinami v okolico.

Na tukajšnji osnovni šoli so hospitirale v soboto 2. t. m. v več razredih gojenke 4. let. drž. ženskega učiteljskega iz Maribora pod vodstvom profesorja g. Babička.

Sport

Lige so se pričele.

V nedeljo se je pričelo državno prvenstvo po ligah. Po vseh večjih mestih Jugoslavije so se srečali »ligaši«. Večina tekem je bila zaključena s razliko samo enega gola, kar priča o veliki izenačenosti nasprotnikov in da bo borba zelo ogorčena. Ogromno zanimanje priča, da je idejni ustvaritelj dobro pogodil.

V naši skupini, zagrebški ligi, se je vršila samo tekma Hašk: Concordia. Rezultat 1:1. Igra obeh moštev je razočarala v vsakem pogledu. V beogradski ligi je premagal v Beogradu Soko sarajevskega Saška s 2:1.

Največ tekem se je odigralo v vojvodinski ligi. V lokalnem derbju v Subotici je zmagala Bačka nad Sandom s 1:0. Z enakim rezultatom sta zmagala v Sabcu Mačva nad Vojvodino in v Osijeku Slavija nad Gradjanskim. V Vel. Bečkereku je domači Obličje premagal Pančevalački SK s 5:1.

Ostale tekme.

V Ljubljani se je vršila zadnja tekma I. razreda med Hermesom in Svobodo. Šiskarji so premagali novopečenega prvaka Ljubljane porazno s 5:0. V predtekmi rezerv je istotako zmagal Hermes s 3:0.

V II. razredu je prvenstvo tik pred zaključkom. Vodeči Jadran je premagal Reko s 2:1, dočim je nadebudni Korotan odpravil Natakarja s 4:0.

V Mariboru si je ponovno priboril prvenstvo ISSK Maribor z rekordno zmago nad Svobodo s 15:0.

V Mariboru so imeli dva dni gosta iz Salzburga Salzburga ASK. Bil je oba dneva poražen, od Maribora s 3:0, od Rapida s 4:0. Igrači Rapida Barlovič, Kurzmann in Brückl so v tej tekmi nastopili po 250, 200, odnosno 100 krat za barve svojega kluba.

Zagreb: prvenstvo: Železničar:Sparta 2:2, Viktorija: Grafičar 8:1.

Novi Sad: Jugoslavija (Beograd): komb. moštvo FTC Nemzeti, 3. okraj (Budimpešta) 2:1. Carigrad: Galata Sarail:BSK 3:2, BSK: Feuer Bagde 1:1.

Dunaj: Avstrija: Madjarska 0:0, Dunaj:Nürnberg-Fürth 4:1.

Praga: Sparta: Slavija 2:1, Bohemians: DFC 1:1, Sparta: Nicholson 3:3.

Teplice: Teplitzer FC: Slavija 6:4.

Trbovlje: Trbovlje: Amater 7:4 (4:1)

Hazena.

Ljubljana: Atena: Celje 17:1, Sevnica: Ilirija: Sava 22:6.

Kolesarstvo in motociklistika.

Na dirki okoli Pohorja je na 182 km dolgi progi zmagal Stefan Rozman (Perun) 7:00:40, 2. Rajmund Fric (Perun) 7:09:06, 3. Franc Strucelj (Perun) 7:26:01.

Na kolesarski dirki SK Zagorja je zmagal Jager od kolesarskega bataljona, ki je prevozil 78 km progó v 2:43:56, 2. Gregorič (Disk) 2:57:30, 3. Albin Zupanc (Celje) 3:04:03. — Juniorji so vozili 62 km s uspehi: 1. Sušnik (Zagorje) 1:57:29, 2. Barlič (Zagorje) 1:58:53, 3. Karat (Zagorje) 1:59.

Na motociklistični dirki v Carnomeru so startali tudi Ljubljancani, in so se dobro plasirali.

Glavna vožnja motorjev do 250 ccm na 8 km: 1. Urovič (Zagreb) na Puchu 6 min. 12 sek. 2. Pavlija (Zagreb) Ariel 6:27,3. Rist (Ljubljana) Excelsior 6:38,6.

Motorji do 350 ccm na 12 km: 1. Urovič na Motosocoche 8:55, 2. Šiška (Ljubljana) AJS 9:25,4.

Motorji do 500 ccm na 12 km: 1. Štrban (Zagreb) 500 ccm Harley Davidson 8:55,4, 2. Šiška (Ljubljana) 350 ccm AJS 9:25.

Dirka za nagrado Zagrebačkog zbora na 16 km za motorje do 1600 ccm: 1. Urovič Motosocoche 350 ccm 11:42, 2. Šiška AJS 350 ccm 12:30,2.

Gospodarske vesti

× VI. redni občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote se vrši 28. maja ob četrti uri popoldne v borznih prostorih, Gregorčičeva ul. 27 (Trgovski dom) II. nadstropje. V slučaju nesklepnosti se vrši občni zbor dne 3. junija ob istem času pri vsakem številu udeležencev.

× Zelenjaštvu naj preneha. Banatsko kmet. društvo je poslalo vlogo ministrstvu za trgovino in industrijo, v kateri prosil, da se splošno prepove prodaja žita, ki je še zeleno. Ta način prodaje se je razpasel domala v vseh krajih naše države.

Borzna poročila

dne 4. maja 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 4. maja. Amsterdam 22:83—22:89, Berlin 13:525—13:555, Bruselj 7:9087, Budimpešta 9:9153, Curih 1093:50—1096:50, Dunaj 7:984—8:014, London 276:50, Newyork 56:645 do 56:845, Pariz 222:23, Praga 167:96—168:76, Trst 296:65—298:65.

Zagreb, 4. maja. Amsterdam 22:815—22:875, Dunaj 798:40—801:40, Berlin 13:525—13:555, Bruselj 790:87 bl., Budimpešta 789:34—792:34, London 276:10—276:90, Milan 296:55—298:55, Newyork ček 56:645—56:845, Pariz 221:23 do 223:23, Praga 167:96—168:76, Zürich 1093:50 do 1096:50.

Dunaj, 4. maja. Amsterdam 285:81, Atene 9:2175, Beograd 12:5013, Berlin 169:19, Bruselj 98:81, Budimpešta 123:88, Bukarešta 4:2813, London 34:56, Madrid 78:90, Milan 37:21, Newyork 710:60, Pariz 27:765, Praga 21:05, Sofija 5:1480, Stockholm 190:45, Kopenhagen 190:10, Varšava 79:60, Zürich 136:80.

Curih, 4. maja. Beograd 9:1310, Pariz 20:295, London 25:2525, Newyork 529:225, Bruselj 72:225, Milan 27:185, Madrid 53:75, Amsterdam 208:75, Berlin 123:64, Dunaj 73:05, Sofija 3:7675, Praga 15:3775, Varšava 58:20, Budimpešta 90:55.

Vrednostni papirji

Na ljubljanskem tržišču ni sprememb. Zagreb, 4. maja. Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—88:50, voj. škoda ar. 423:50—424 (424, 423:75, 423:50), kasa 425 bl., dec. 426 bl., 4% agr. obv. 51 d., 7% Bler 82:25—82:75 (82:75,

82:50), 8% Bler 92:375—93 (93), 7% pos. hipot. b. 84—86, Beglučke 67—67:25 (67:50, 66, 67), ult. maj 66 bl. — Banke: Hrvatska 50—60, Prašediona 925—930, Union 174—176, Jugo 73 do 74, Ljublj. kred. —, Medjunarodna 67 d., Narodna banka 7825—7950, Srbska 186—188, — Industrija: Sečerana 291—295, Trboveljska 308—309, Slavonija 200 d., Vevče 120 d. — Tobačne srečke 22 bl., Rdeči križ 38 d., Zemaljska 140 d., Nar. šumska 25 d., Guttman 128 do 130, Slaveks 30—35, Danica 65—80, Isis 45 do 50, Dubrovačka 380—380, Jadr. plov. 510 do 540, Oceanija 195 bl.

Dunaj, 4. maja. Bankverein 16:05, Kreditni zavod 45:50, Dunaj-Sava-Adria 13:77, Prioritete 88:70, Trbovlje 37:55.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca neizpremenjena čvrsta, promet: 4 vag. pšenice.

Novi Sad, 4. maja. Moka: baška 8, 135 do 140, Otrobi: baški, sremski, ban., slav. 125 do 130. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 6 vagonov, koruza 28, oves 2, moka 8, otrobi 2 vagona. Tendence: neizpremenjena.

Budimpešta, 4. maja. Tendence: prijazna, pšenica: slabša, promet miren. Pšenica: maj 15:12 do 15:14 (15:12—15:14), jun. 14:98—15:01 (14:97 do 14:98). Rž: maj 13:50—13:55 (13:55—13:60). Koruza: maj 13:25—13:40 (13:30—13:32), julij 13:54—13:75 (13:70—13:72), avg. 13:80, trans. maj 10:70—10:75 (10:75—10:80).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence neizpremenjena mlačna, promet: 2 vagona tesanega lesa, 1 vagon jelovic kratic.

Zanatska banka
kraljevine Jugoslavijea. d.
podružnica Ljubljana

je z dnem 4. maja t. l. pričela s svojim poslovanjem v lokalih na Dunajski cesti št. 31. (hiša Zidarjevih dedičev). Tel. 30-20. Podeljuje kredite obrtnikom, obrtnim kreditnim zadrugam in lombardira državne vrednostne papirje.

Sprejema hranilne vloge z in brez odpovedi.

Otvorja tekoče in žiro račune in izvršuje vse ostale bančne posle.

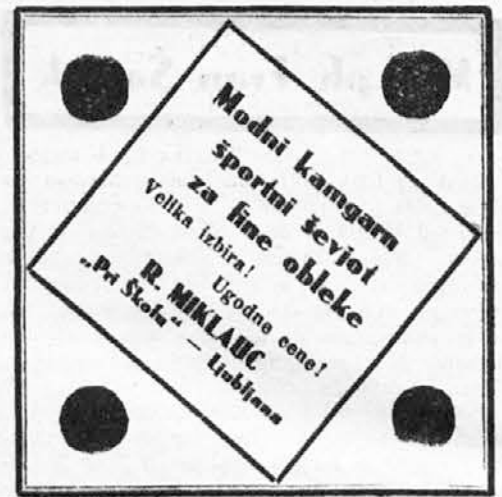
Trstje za strope

naročajte le pri domači tvornici, katera EDINA izdeluje to blago

iz najboljšega materijala in prodaja najceneje
Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška 22

Telefon 2513

1058

URE ZA BIRMO
nudi najcenejša
IVAN PAKIŽ
Ljubljana
Pred Škofijo št. 15

Kazprodaja

Po globoko znižanih cenah se razprodaja cela zaloga raznovrstnih moških, fantovskih in otroških oblek, površnikov, suknjičev, usnjatih in navadnih, modnih kot sportnih hlač itd. samo v konfekciji »Frandec F. K. DERENDA, Ljubljana, Gradišče št. 4., to je nasproti dramskega gledališča. Izkoristite to izredno priliko.

Logavice, rokevice, volna in bombaž 488
najoonejo in v volki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Stalna razstava umetniških slik in velika izbira okvirjev. Prevzame vsa rezbarska in pozlatarska dela
A. KOS
Ljubljana, Mestni trg št. 25 (nasproti magistrata). 1094

Emajl d. z. o. z.
Ljubljana 7

Beljaška 4 - Telef. 3252
emajlira in ponikljuje po naročilu
NA ZALOGI: Lutz-ove peči, napisne tablice — črpalke z ventili brez usnja in razpršilci za gnojnice — avtogeno varenje

Emajl d. z. o. z.
Ljubljana 7
Beljaška 4 1084

Društvo »Jadranc«
v Mariboru
bo imelo v soboto dne 9. maja ob 21. uri v gor. dvorani »Nabavljalne zadruge državnih nameščencev svoj redni letni občni zbor 1199

Oglašujte
v
»Jugoslovanu!«

Bukova drva
trboveljski premog
pri št.
»KURIVO«
LJUBLJANA
Dunajska cesta 88
(na Balkanu)
Telefon št. 34—43

Globoko užalošeni naznanjamo, da je naš iskrenoljubljeni soprog, predobri, skrbni oče, sin, brat, zet, svak, stric in bratranec, gospod

Mgr. Ph. Fran Šavnik

lekarnar in posestnik

po kratki bolezni, v 54. letu svoje starosti danes, 4. maja ob 9:30 uri, previden za pot v večnost, nenadoma izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb predragega nam pokojnika bo v sredo, dne 6. maja ob 17. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 7. maja ob 8. uri v tukajšnji farni cerkvi.

Nepozabnega nam pokojnika priporočamo v blag spomin.
V KRANJU, dne 4. maja 1931.

Leopoldina Šavnik roj. Jugovic,

mati

Slavka Šavnik roj. Kavčič,

soproga

Bogo, Vida in Franek,

otroci

in vse ostalo sorodstvo. 1187

Brez posebnega obvestila.

Poslužite se sami

v na novo odprtem

avtomatičnem buffetu

Vedno sveži,
nenadkriljivi
zendviči in zakuski
za mal denar
Prepričajte se!
Očarani boste!

»RIO«v Ljubljani
Selenburgova ulica

Vedno sveže
pivo,
vino, likerji in
amerikanske
pijače!
Vse avtomatično

Pustovo
kopališče — restavracija
na Savski Straži pri Ježici
je otvorjeno z današnjim dnem
Pijača in jedila prvovrstna. 1168